

Xəbər
Yunuslara
15 il yarım
həbs cəzası
verildi
yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 14 avqust 2015-ci il Cümə № 177 (6205) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Rusiya Qafqaza hərblə qayıdır - Azərbaycanca və bölgəyə real təhlükə

Moskvanın regionun xəritəsini istədiyi kimi dəyişdirmək planı var; Qərbin "beyin mərkəzləri"ndə NATO-Rusiya müharibəsindən danışmağa başlayıblar

yazısı səh.10-da

Ağalarov Moskvada 800 milyon dollarlıq yol layihəsini aldı

yazısı səh.12-də

Əli Kərimlinin yaxın adamı türmədən prezidentə müraciət etdi

yazısı səh.4-də

Həbsdəki jurnalist:

"Mən 15 il də, 25 il də həbsdə olmağa razıyam"

yazısı səh.4-də

Şadlıq evləri zəhər deposuna çevrilib

yazısı səh.15-də

"AST Telman" hoteli yenidən hərraca çıxarılıb

yazısı səh.12-də

Nizami rayonunun icra başçısı işdən çıxarıldı

yazısı səh.2-də

Qərb Putin üçün öldürücü plan hazırlayıb

yazısı səh.12-də

Xədicə İsmayılın YAP-çı dostu onun məhkəmələrinə niyə getmir?

yazısı səh.5-də

"Əl-Qaida"nin 5 milyon dolları Azərbaycanda qeyb oldu

yazısı səh.13-də

Qərb ölkələrinə sığınmaq istəyənlərlə bağlı şok qadağa

AVROPA RƏSMİ BAKIDAN XAHİŞ EDİR: "GƏLMƏKLƏRİNİ ƏNGƏLLƏYİN..."

Avropa Birliyi ölkələrinin Bakıdakı səfirliklərinin viza almaq istəyən Azərbaycan vətəndaşlarının siyasi kimliyi, cəmiyyətdə tutduğu mövqe, xaricə niyə getmələri barədə yarım-məxfi araşdırma apardıqları barədə xəbərlər var; hazırda ölkədən çıxışına qadağa qoyulmuş "potensial mühacir" statuslu minlərlə şəxs var

"Beynəlxalq Bank işi"ndəki vəkildən sensasion açıqlamalar - yeni həbslər, adlar...

Kamandar Nəsimov: "Özləri də çox yaxşı bilirlər ki, Adil Hüseynov 317 milyon, Adil Mikayılov 80 milyon, Erhan Cavad Yavuz 170 milyon, Ratmir Bəkirov 52 milyon manatın üzünü görməyiblər" yazısı səh.5-də

Sərdar Cəlaloğlu
"qiyamçı səfiri" ölkəyə çağırırdı

yazısı səh.7-də

Yalanın Yekaterinalarına
"Qafqazın ən böyük qəzeti"nin cavabı

yazısı səh.9-da

Cavid Hüseynov
"günahsızam" deyir və bu gün azadlığa çıxmaq istəyir

yazısı səh.3-də

Musavat Partiyasının başkanı Arif Hacı Kamil Keyrulları 65 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib. Təbrikdə deyilir: "Hörmətli Kamil bəy! Sizi 65 illik yubileyiniz münasibətilə təbrik edir, Sizə uzun ömür, möhkəm can sağlığı, işlərinizdə uğurlar arzulayıram. Siz 1988-ci ildə başlayan milli-azadlıq mübarizəsinə qoşularaq xalqın haqq səsinə həmişə müdafiə etmişiniz. 1992-ci ildə Musavat Partiyasının Bərpa Mərkəzində Musavat Partiyasına qəbul olduğunuz gündən partiyanın tapşırıq və qərarlarının icrasında, Musavat ideologiyasının təbliğində və fəaliyyətinin genişləndirilməsində ciddi işlər görmüşünüz. Siz partiyanın Zaqatala rayon təşkilatının təsis olunmasında iştirak etmiş, 2011-ci ildən bu təşkilatın sədri kimi təşkilatın idarə olunmasında bacarıq və gücünüzü sərf edirsiniz. Partiyanın bütün kütləvi tədbirlərinin, mitinq və piketlərin mütəmadi iştirakçısı olmuşunuz. Musavat Partiyasının iştirak etdiyi seçkilərdə saxtakarlıqların qarşısının alınması üçün mübarizə aparmışınız. 2003-cü il Prezident, 2005-ci il Parlament seçkiləri və sonrakı seçkilər zamanı baş verən proseslərdə özünüzü təzyiqlər zamanı nümayiş etdirdiyiniz cəsarət və əqidəyə sədəqətiniz xüsusilə təqdirəlayiqdir. Bu proseslər zamanı rejimin təqib və təzyiqləri Sizin mübarizə əzminizi daha da artırıb. Siz mehriban, qayğıkeş bir ailə başçısı, ata və babasıdır. İnanıram ki, bundan sonra hər zaman övladlarınız və Sizi tanıyanlar Sizinlə qürur hissi keçirəcəklər. Hörmətli Kamil bəy! Sizi bir daha 65 illik yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edir, apardığımız bu şərəfli mübarizə yolunda uğurlar arzulayıram".

2003-cü il Prezident, 2005-ci il Parlament seçkiləri və sonrakı seçkilər zamanı baş verən proseslərdə özünüzü təzyiqlər zamanı nümayiş etdirdiyiniz cəsarət və əqidəyə sədəqətiniz xüsusilə təqdirəlayiqdir. Bu proseslər zamanı rejimin təqib və təzyiqləri Sizin mübarizə əzminizi daha da artırıb.

Siz mehriban, qayğıkeş bir ailə başçısı, ata və babasıdır. İnanıram ki, bundan sonra hər zaman övladlarınız və Sizi tanıyanlar Sizinlə qürur hissi keçirəcəklər.

Hörmətli Kamil bəy!

Sizi bir daha 65 illik yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edir, apardığımız bu şərəfli mübarizə yolunda uğurlar arzulayıram".

13-cü cəzaçəkmə müəssisəsindəki siyasi dustaqlar jurnalistin ailəsinə başsağlığı verir

13 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində saxlanan siyasi dustaqlar qətlə yetirilən jurnalist Rəşad Əliyevin yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verirlər. Bu barədə musavat.com-a vicdan məhbusu, Musavat başqanının müavini Tofiq Yaqublunun qızı Nigar Yaqublu xəbər verib. O deyib ki, atası telefon vasitəsi ilə əlaqə saxlayaraq, aşağıdakı siyasi dustaqların başsağlıqlarını mərhum jurnalistin ailəsinə çatdırmağı xahiş ediblər.

Tofiq Yaqublu, Fərəc Kərimov, İlkin Rüstəmzadə, Əbdül Əbi-İlov, Anar Məmmədli, Pərviz Həşimov.

Sabiq səhiyyə naziri hazırda 13 sayılı zonda olmadığı üçün onun adı qeyd olunmur.

Bakı meri: "Heç bir narazılıq yoxdur"

"Bakı şəhəri ərazisində penoplast, poliüreten material binaların hamısının üzülükli sökülüb". Bu haqda modern.az saytına Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbov məlumat verib.

O qeyd edib ki, üzlüyü sökülən binalar tam bərpa olunub: "Binaların bəzilərinin üzü rənglənilib, lazım olan yerlərdə ağ daşdan, tülba və qranitlərdən istifadə olunub".

Hacıbala Abutalıbov deyib ki, hər şey yüksək səviyyədə həll olunub: "Şəhəri gəzib özünüz bunun şahid ola bilərsiniz. Onu da qeyd edirəm ki, sözügedən məsələ çoxdan öz həllini tapıb".

İcra başçısı yanmış bina sakinləri ilə bağlı "Kompensasiya ala bilməyən, ödənilən məbləğdən narazı olan vətəndaşlarla məsələ necə həll olundu" sualına da cavab verib: "Heç bir narazılıq yoxdur, hər şey vətəndaşın xeyrinə həll edilib. Kimin narazılığı varsa, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət edə bilər. Heç bir problem yoxdur".

Mayın 19-da Binəqədi rayonu Azadlıq prospekti 200/36 ünvanında keyfiyyətsiz üzlüklərin səbəb olduğu bina tamamilə yanaraq yararsız hala düşüb. Hadisə nəticəsində 16 nəfər ölüb, 50 nəfər yaralanıb. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Bakı şəhəri Binəqədi rayonu ərazisində çoxmərtəbəli binada baş vermiş yanğınla əlaqədar Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında sərəncam imzalayıb. Komissiya üzvlərinə hadisənin başvermə səbəbləri və şəraitini araşdıraraq onun nəticələrinin aradan qaldırılması üçün təxirəsalınmaz tədbirlərə aid göstəriş verilib.

Nizami rayonunun icra başçısı işdən çıxarıldı

Tahir Budaqov Dövlət Statistika Komitəsinin sədri təyin olunub

Nizami Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tahir Budaqov tutduğu vəzifədən azad edilib. Məsəbat.com-un əldə etdiyi məlumata görə, Tahir Budaqov Dövlət Statistika Komitəsinin sədri vəzifəsinə təyin edilib. Onun bu vəzifəyə təyinatı ilə bağlı sərəncam artıq elan olunub. İcra hakiminin müavini İldırım Mehdiyev xəbəri musavat.com-a təsdiqləyib və bildirib ki, yeni icra başçısının kimliyi bilinmir, hələlik icra başçısının səlahiyyətlərini o icra edir.

Xatırladaq ki, Dövlət Statistika Komitəsinin keçmiş sədri Arif Vəliyev bir neçə ay əvvəl dünyasını dəyişib.

Fazil Məmmədov nazirliyin 27 işçisini cəzalandırdı

Bu ilin II rübündə vergi orqanı əməkdaşlarının hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) Daxili Təhlükəsizlik Baş İdarəsinə daxil olmuş müraciətlərin və təqdimatların aradılması, habelə yerli vergi orqanlarında aparılan daxili nəzarət tədbirləri zamanı 27 əməkdaş tərəfindən xidməti fəaliyyətində nöqsanlara yol verdiyi aşkar edilərək, 13 əməkdaşə təhminat, 8 nəfərə sonuncu xəbərdarlıqla şiddətli təhminat verilib.

"Report"-un Vergilər Nazirliyinin Analitik-informasiya şöbəsinə istinadən verdiyi xəbərə görə, 1 əməkdaşın xüsusi rütbəsi bir pillə aşağı salınıb, 1 əməkdaş 6 ay müddətinə aşağı vəzifəyə keçirilib, 2 əməkdaş tutduğu vəzifədən kənarlaşdırılıb, 2 nəfərə yazılı xəbərdarlıq edilib.

Ümumilikdə, monitoring nəticəsində müəyyən edilən ki, 2015-ci ilin II rübündə Nazirliyin struktur bölmələrinin daxili nəzarət qrupları tərəfindən ümumilikdə 523, o cümlədən yerli vergi orqanlarında 442, Nazirliyin aparatının struktur vahidlərində 81 daxili nəzarət tədbiri keçirilib.

Xatırladaq ki, Vergilər Nazirliyinin Daxili Təhlükəsizlik Baş İdarəsində ötən rüb daxili nəzarət qaydasında keçirilmiş tədbirlərin, bu zaman aşkar edilmiş intizam pozuntularının aparılmış monitoringi Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin birinci yanmillyinin yekunları və qarşıda duran vəzifələrlə bağlı iclasında dövlət başçısının verdiyi tapşırıqlarla əlaqədar olaraq gerçəkləşdirilib.

Hökumətdə bir post boş qalıb

Baş nazir, baş nazirin müavini, nazirlər, komitə, administrasiya, xidmət, idarə və fond rəhbərləri ilə birlikdə Azərbaycanın Nazirlər Kabineti 43 nəfərdən ibarətdir. Transparency.az bildirir ki, hazırda Nazirlər Kabinetində 41 nəfər təmsil olunur. Çünki Statistika Komitəsinin sədri və Dövlət Mülki Aviasiya Administrasiyasının direktoru postları boşdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin sədrinin səlahiyyətlərini avqustun 13-dək birinci müavin Həmid Bağırov icra edir. Sədr Arif Vəliyev 2014-cü il iyunun 23-də vəfat edib. Avqustun 13-də Tahir Budaqov Statistika Komitəsinin sədri postuna təyin olunub.

Dövlət Mülki Aviasiya Administrasiyasına gəlincə, 2013-cü ilin dekabr ayında direktor Fuad Quliyev başqa vəzifəyə keçirilib. O vaxtdan direktor postuna heç kim təyin edilməyib. Administrasiyadan Transparency.az-a bildiriblər ki, hazırda direktorun səlahiyyətlərini müavin Hacıbəy Əliyev həyata keçirir.

Hansı tanınmış jurnalistlərin övladları tələbə adını qazana bildi?

Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası (TQDK) avqustun 12-də ali məktəblərə daxil olan tələbələrin siyahısını açıqlayıb. Siyahıda ölkə mətbuatının tanınmış jurnalistlərinin də övladlarının adı var.

Çox sevindirici haldır ki, "Yeni Musavat" qəzetinin həbsdəki yazarı, vicdan məhbusu Tofiq Yaqublunun oğlu Rahim Yaqublu ali məktəbə daxil ola bilib. Bacısı Nigar Yaqublunun öz Facebook səhifəsində paylaşdığı məlumata görə, Rahim Memarlıq və İnşaat Universitetinin Marketing fakültəsinə qəbul olunub.

"Yeni Musavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlunun bacısı qızı və bacanağının oğlu da tələbə adını qazanıb.

Musavat.com-un redaktoru Elçin Xəlilbəylinin qızı isə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə daxil olub.

APA TV-nin əməkdaşı Mahir Məmmədli də öz səhifəsində qızları Günəl və Aysel Məmmədlinin ali məktəbə daxil olmasını barədə yazıb.

"Simsar" jurnalının baş redaktoru İradə Nureddinqızının da iki övladı ali məktəbə daxil olub. Onun bir qızı Bakı Dövlət Universitetinin Coğrafiya fakültəsinə, digəri isə Bakı Biznes Universitetinin İqtisadiyyat fakültəsinə qazanıb.

Milli.az portalının redaktoru Elçin Alioğlunun da övladı tələbə adını qazananların siyahısındadır.

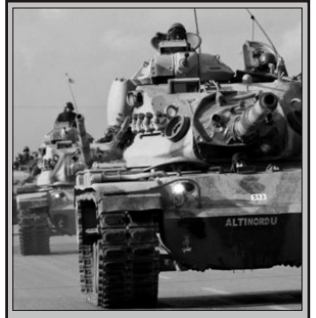
Tanınmış jurnalist Səhər Əhmədın qızı arzuladığı universitetin tələbəsi olub. O, Azərbaycan Dillər Universitetinin tərcümə fakültəsinə (İspan dili üzrə) qazanıb.

Axar.az-ın əməkdaşı, şair Faiq Balabəylinin qızı Sumqayıt Dövlət Universitetinə, qardaşı qızı isə Dillər Universitetinə daxil olub.

"Azadlıq" qəzetinin baş redaktoru, hazırda Avropada mühacirətdə yaşayan Qənimət Zahidin qızı Hunay Fransada imtahan verərək Strasburq Universitetinin Türkcünaslıq fakültəsinə qazanıb.

Həmin qəzetin redaktoru Rövşən Hacıyevin oğlu isə Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinə daxil olub.

✎ Xəlilə GƏRAY

Türkiyə Suriyaya 12 minlik ordu yeridir

ABŞ ilə Türkiyə arasında davam edən uzunmüddətli danışıqlardan sonra "təmiz bölgə" üçün ilk addım atılıb.

Publika.az xəbər verir ki, Azad Suriya Ordusunun 9800 nəfərlik gücü bölgəyə yerləşdiriləcək. Türkiyə ABŞ-ın dəstəyi ilə Suriyanın şimalında təhlükəsiz bölgənin yaradılmasını istəyə də, Birləşmiş Millətlər Təşkilatında (BMT) Rusiya və Çin vetosu bu barədə qərarın qəbuluna əngəl olmuşdu. Bundan sonra isə "təmiz bölgə" formulu ortaya çıxıb. Aparılan danışıqlarda koalisiya güclərinin dəstəyi ilə Suriyada belə bir bölgənin yaradılması barədə razılıq əldə edilib. Suriyanın 45 kilometr dərinliyinə daxil olacaq "təmiz bölgə" 110 kilometr uzunluğunda olacaq. ABŞ isə PYD-yə (PKK terror təşkilatının Suriya qolu) bölgənin şərq sərhədi olan Fırat çayının qərb tərəfinə keçməməsi barədə xəbərdarlıq edib. Türkiyə "təmiz bölgə"nin izlənilməsi üçün 9 müşahidə mərkəzinin yaratmağı planlaşdırır. Cənubi Livan modeli olaraq tanınan bölgəyə Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələri də nəzarət edəcək. Sərhəd xəttindən Türkiyəyə mümkün təhdidlərin artacağı halda hazır vəziyyətdə dayanacaq 12 minlik hərbi qüvvə Suriyaya daxil olacaq. "Təmiz bölgə" ilə bağlı nəzərdə tutulan planlaşdırıldığı kimi həyata keçirilsə, 2016-cı il fevral, yaxud da mart ayından etibarən Suriya vətəndaşlarının bölgəyə girişi təmin ediləcək.

Türkiyədə koalisiya hökuməti qurmaq mümkün olmayıb

Türkiyə Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) sədri Əhməd Davudoğlu ilə Cümhuriyyət Xalq Partiyasının (CHP) sədri Kamal Kılıçdaroğlu arasında koalisiya hökumətinin qurulmasına dair avqustun 13-də keçirilən görüşü nəticəsiz başa çatıb.

APA-nın xəbərinə görə, görüş 1,5 saat davam edib. İlkin ehtimala görə, görüşdə iki partiyanın koalisiya hökuməti qurması ilə bağlı müsbət nəticə əldə edilməyib. Bir azdan Əhməd Davudoğlu jurnalistlərə açıqlama verməsi gözlənilir. O, görüşdə aparılan müzakirələr və nəticələr barədə məlumat verəcək. Ondən sonra isə Kamal Kılıçdaroğlunun açıqlama verəcəyi gözlənilir.

Bu, onlar arasında keçirilən 3-cü görüş idi.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Avqustun 13-də hüquq müdafiəçiləri Leyla və Arif Yunusların məhkəməsi yekunlaşıb. Gözlənilməli kimi prosesdə əvvəl vəkillər, sonra isə Leyla və Arif Yunuslar son sözlə çıxış ediblər. Əvvəlki proseslərdə olduğu kimi, bu dəfə də zal məhkəmə və Penitensiar Xidmətin işçiləri ilə dolu olub. Yalnız üç xarici diplomat və 1-2 müstəqil jurnalist zala keçə bilib.

Vəkillər Ramiz Məmmədov, Əfqan Məmmədov və Elçin Qəmbərov irəli sürülən ittihamları qəti şəkildə rədd ediblər.

Vəkil R.Məmmədov deyib ki, dələduzluq, vergidən yayınma, mənimsəmə, sui-istifadə kimi ittihamlar məhkəmə prosesində öz sübutunu tapmayıb. Vəkil deyib: "Nəinki cinayət tərkibi, heç cinayət obyektinə də yoxdur. Qrantlardan qanunsuz istifadə və vəsaitlərin mənimsənilməsi, pulların bir hesabdan digərinə qanunsuz olaraq köçürülməsi, qrantların qeydiyyatdan alınmaması və dələduzluq barədə istintaqın fikirləri Azərbaycan qanununun müddəalarına ziddir. Əgər istintaq bu cür pozuntuları görmüşdürsə, niyə Leyla Yunusun fəaliyyətinin son illərinə toxunur, axı o, 20 ildir ki, donor qrantlarını həyata keçirir? Bu ölkədə qrant alanların hamısı "analoji cinayətlər" törədiblər, niyə ancaq Leyla və Arifi həbs edirlər?"

Vəkil vergi ödənişindən yayınma ittihamını əsassız adlandırır: "Qrantlar qeyri-hökumət təşkilatlarına verilir. Bu, Azərbaycanın dövlət büdcəsindən pullar deyil. Əgər qrantı fiziki şəxs həyata keçirirsə necə olur ki, hüquqi şəxs üçün vergi-qoyuluşu nəzərdə tutulur? Niyə bu yoxlamaları Azərbaycan Maliyyə Nazirliyi həyata keçirir? Krizis Mərkəzinin reallaşdırdığı qrantlar da Leyla Yunusuna adına çıxılıb. Soros Fondu, Marşal Fondu və NED-in timsalında donorlar özləri bildirdilər ki, bu layihələrin Leyla Yunusa aidiyyəti yoxdur və donorların da icraçılara iradə yoxdur. Pul vəsaitlərinin mənimsənilməsi ittihamları da gülüncdür. İstintaq Leyla və Arifin öz hesablarından pul köçürmələrini və ya hesabda böyük məbləğdə pul saxlamalarını mənimsəmə hesab edir. Burada pozuntu və ya cinayət yoxdur. Pulların mənşəyinə gəlincə, 170 min manat Leyla Yunusun sökülən evinə görə verilən kompensasiyadır. Bundan əlavə, Ali və Apelyasiya məhkəmələ-

Yunuslara 15 il yarım həbs cəzası verildi

Leyla Yunus: "Prokurorlar o qədər küt və axmaqdırlar ki, ittihamları necə gəldi qondarırlar"
Arif Yunus: "Əgər bu həyatı yenidən yaşamağı olsaydım yenə də Leylanı özümə həyat yoldaşı seçərdim"

rinin bunu təsdiqləyən qərarları var".

Vəkil çıxışının sonunda bütün maddələr üzrə L.Yunusa bəraət verilməsini istəyib.

Vəkil Elçin Qəmbərov qeyd edib ki, L.Yunusun və onun həyat yoldaşının həbsinin əsl səbəbi onların ictimai-siyasi fəaliyyəti, siyasi məhbusları, vicdan məhbuslarını müdafiə etmələri ilə bağlıdır. Vəkil bildirib ki, hakimiyyət "narıncı inqilab"dan qorxur və düşünür ki, hər yerdə onları qeyri-hökumət təşkilatları Qərb donorlarının vəsaitləri hesabına həyata keçirirlər. "Necə olur ki, insan haqlarının müdafiəsi dövlət əleyhinə fəaliyyət sayılır? Bütün bu illər ərzində SDİ ozbaşınalıq və zorakılığın qurbanı olan yüzlərlə insana yardım edib" deyərək, E.Qəmbərov bildirib.

Leyla və Arifin 11 və 9 il müddətinə mühakimə edilməsi barədə prokurorun təklifinə gəlincə, vəkil bunu "yaşlı və xəstə adamlar üçün ölüm hökmü" adlandırır.

A.Yunusun vəkil Əfqan Məmmədov da qeyd edib ki, ittihamlar hamısı saxtalaşdırılıb: "Heç bir şahid, heç bir fakt onun hüquq pozuntusuna yol verdiyini təsdiqləmir. Bundan əlavə, ittiham şahidləri və zərərçəkənlər özlərini belə hesab etmədiklərini bildiriblər. İstintaq onu 7 bank hesabının olmasında ittiham edir. Amma bu, absurdur, burada qanunazidd nə var ki? Odur

dələri onu da qeyd ediblər ki, 10 il ərzində bizim hesablarımızda qanunsuz əməliyyatlar olmayıb. Rəna Səfərəliyeva çıxış etdi və mənimlə əməkdaşlıq nəticəsində ona maddi ziyan dəyməsi barədə fikirləri təkcə etdi.

Sənədlərin saxta olması barədə ittihamlar hansı əsaslarla irəli sürülüb? Mənəyi və harada saxtalaşdırmışam. Biz qrantların hesa-

bına seminarlar, konfranslar keçiririk, kitablar nəşr edirik, hüquqi məsləhətlər veririk".

L.Yunus prosesin qapalı keçirildiyini dedi: "Siz bizim sözlərimizdən qorxursunuz. Qorxursunuz ki, adamlar ölkədə baş verənlərdən xəbər tutar. Ona görə siz bizə ölüm hökmü verirsiniz. Ancaq bu və bizim digər yoldaşlarımızın məhkəmələri tarixi məhkəmədir".

A.Yunus son sözündə vəkillərinə və həyat yoldaşına təşəkkürünü bildirib: "Mən xoşbəxtəm ki, belə həyat yoldaşım var. Əgər bu həyatı yenidən yaşamağı olsaydım, bu əziyyətlərdən yenidən keçməli olsaydım, yenə də Leylanı özümə həyat yoldaşı seçərdim. Mən fəxr edirəm ki, o, indi, həyatımın ağır günlərində də mənim yanımdadır. Bizim günahımız odur ki, ölkəni yaxşılaşdırmağa doğru dəyişmək istəmişik. Və bizi hər zaman buna görə təqib ediblər. 1987-ci ildə mən ilk dəfə Qafandan olan qaçqınların taleyindən yazarkən məni dindirdilər, ittiham etdilər. Biz Xocalı faciəsindən yazdıq, danışdıq. Bizim sayımızda bu məlumatlar dünyaya yayıldı. Biz heç zaman çətinlikdən qorxmadıq və bir səbəbdən mühacirətdən imtina etdik - bura bizim ölkəmizdir, xaricdə rahat həyat naminə onu ata bilmərik. Bu məhkəmədə bizə nəinki cəza, həm də işgəncə verirlər. 240-120 təzyiqli olan adamı

Cavid Hüseynov özünü günahkar saymır

Futbolçu ilə bağlı apelyasiya şikayətinə bu gün baxılacaq

Vəkil Adəm Məmmədov Bakı İstintaq Təcridxanasında müdafiə etdiyi futbolçu Cavid Hüseynovla görüşüb. Bizimyo.info saytı xəbər verir ki, bu barədə məlumat verən vəkilin sözlərinə görə, C.Hüseynov baş vermiş hadisədən çox üzüldüyünü, Rasimin ailəsinə başsağlığı verdiyini bildirib.

"Cavid mənimlə söhbətində hadisəni törədənlərin ən ağır formada cəzalandırılmasını istədiyini dedi. O, belə bir hadisədə adının hallanmasından çox təəssüf edir və buna görə də cinayəti törətmiş şəxslərin layiqli cəza almasını istəyir. Cavid çox əsəbidir ki, hadisəni törədənlər öz hərəkətləri ilə onun da işini qəlizləşdiriblər". Vəkil deyib ki, Cavid baş vermiş hadisədə özünü günahkar bilmir və istintaqın həqiqəti ortaya çıxacağına inanır.

Adəm Məmmədov bildirib ki, C.Hüseynovun barəsində seçilmiş həbs qətimkan-tədbirinin dəyişdirilməsi ilə bağlı verdiyi apelyasiya şikayətinə bu gün saat 14:00-da hakim İlqar Murquzovun sədrliyi ilə baxılacaq.

Xatırladaq ki, jurnalist Rasim Əliyevin bir qrup şəxs tərəfindən döyüldükdən sonra xəstəxanada dünyasını dəyişməsi ilə bağlı Cavid Hüseynov və daha 6 nəfər həbs olunub.

Cavid Hüseynov barəsində Cinayət Məcəlləsinin 307.1 (ağır cinayətin hazırlanmasını və ya törədilməsini bilərək həmin cinayət barəsində xəbər verməmə) və 307.2-ci (qabaqcadan vəd etmədən ağır cinayəti gizlətmə) maddələrində nəzərdə tutulan ittiham elan olunub və barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Cinayətin C.Hüseynovun təhriki ilə törədilməsi fərziyyəsi də istintaq-əməliyyat qrupu tərəfindən araşdırılıb.

Jurnalist Rasim Əliyevi əməliyyat edən cərrah Saday Əliyev onun ölümü ilə bağlı növbəti dəfə mətbuata açıqlama verib. O bildirib ki, R.Əliyevin hansı vəziyyətdə xəstəxanaya daxil olmasından, müayinə və ona nəzarətdən xəbəri olmayıb. Həkim deyib ki, jurnalisti yalnız əməliyyat masasında görüb. Onun sözlərinə görə, döyülmə nəticəsində daxili orqanların çoxu dağılıb və öz funksiyasını itirib. Cərrah R.Əliyevin aldığı zədələri həyat üçün təhlükəli olan bədən xəsarətləri kimi xarakterizə edib.

Həkim onları sadalayıb: döz qəfəsinin zədələnməsi, çoxsaylı qabırğa sınığı, ciyərlərin, dalağın, mədəaltı vəzin dağılması. "Əməliyyatın həcmi zədənin xarakterinə uyğun olub. Təəssüf ki, xəstəni xilas etmək mümkün olmayıb" deyərək, S.Əliyev qeyd edib. O, jurnalistin həkimlərin səhvi nəticəsində ölməsi barədə iddiaları təkzib edib.

□ Xəbər xidməti

necə dindirmək olar? unutmayın". Qeyd edək ki, Ayaqda güclə dayanıram, özünüz görürsünüz. Budur sizin Avropa standartları-

Günün sonunda Hakim Əfqan Hacıyevin sədrlik etdiyi prosesdə hökm elan olunub. Məhkəmənin hökmü ilə Leyla Yunus 8 il 6 ay, Arif Yunus isə 7 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

□ Cavanşir ABBASLI

Avqustun 13-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində jurnalist Xədicə İsmayılın məhkəmə prosesi davam edib. "Yeni Müsavat"ın prosesdə iştirak edən əməkdaşının müşahidələrinə görə, məhkəmə zalına yenə məhdud sayda diplomatik korpus nümayəndələri və jurnalistlər buraxılıb.

Prosesdə ilk olaraq AzadlıqRadiosunun keçmiş əməkdaşı Ülker Akifqızı ifadə verdi. Ona radio ilə bağlı ümumi suallar verildi. Radionun texniki nəzarət işləri üzrə işçisi Fərid Abdullayev məhkəməyə gəlmədiyi üçün onun ibtidai istintaqda verdiyi ifadəsi elan olundu. Şahidin ifadəsinin elan olunduqda oradakı bir nüans X.İsmayılın etirazına səbəb oldu. İfadədə bildirdirdi ki, F.Abdullayev AzadlıqRadiosunun digər işçisi Cavanşir Ağamaliyevin hesabına məsələyə əlavə bir neçə min manat vəsaitin gəldiyini, həmin pulu bankdan çıxardığını şahidi olub.

Xədicə İsmayıl etiraz edərək bildirdi ki, Fərid Abdullayevin ifadəsi dəyişdirilib. Bu səbəbdən o, F. Abdullayevin məhkəməyə çağırılmasını istədi. Lakin hakim bu məsələyə sonra qayıdacaqlarını bildirdi.

Müdafiə tərəfi Tural Mustafayevin intihar cəhdi ilə əlaqədar Şəhla Hübətovanın əlavə şahid kimi dindirilməsi haqqında vəsatət qaldırırsa da, bu təmin olunmadı.

Vəkil Fariz Namazlı vəsatət verdi ki, T. Mustafayevin Xədicə İsmayılın təkidi ilə Meydan TV-dən çıxarılması iddiası araşdırılsın. Məlum oldu ki, vəkillər bu barədə Meydan TV-yə sorğu göndərilib və cavab alıblar. Bu səbəbdən də sorğu ilə bağlı məsələnin məhkəməyə təqdim edərək əlavə tədqiq olunmasını istəyirlər.

"Mən 15 il də, 25 il də həbsdə olmağa razıyam"

Müdafiə tərəfinin bütün vəsatətləri rədd edildi; jurnalist Xədicə İsmayıl və vəkilləri prosesin sürətli aparılmasına etiraz etdilər

bu vəsatəti də təmin edilmədi.

AzadlıqRadiosunun nümayəndəsi Adil İsmayılın məhkəməyə çağırılması ilə bağlı vəsatət də təmin edilmədi. Xədicə İsmayılın buna reaksiya belə oldu: "Heç olmasa, radionu mənə görə yoxlayıb bağladığınızı açıq bildirməyin. Məni tutmaq üçün radionu bağlamısınız. Çünki radioda yoxlama aparıb məni tutmalıydınız, siz isə əksini etmişiniz".

Vəkil F.Namazlı bildirdi ki, T.Mustafayev zərərçəkən kimi ifadə verərkən "facebook"dakı şəxsi yazışmalarını prokurorluq orqanına könüllü vermədiyi üçün sübutlar siyahısından çıxarılmalıdır. Dövlət ittihamçısı isə dedi ki, "facebook" yazışmalarına baxışın həyata keçirilməsini qanunidir. Bu vəsatət də hakim tərəfindən təmin olunmadı.

F.Namazlı bu dəfə Rəbi-tə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin müvafiq strukturları və MTRŞ-nin nümayəndələrinin radionun yayılmasını məsələləri ilə bağlı əlavə şahid qismində məhkəmə prosesinə çağırılması barədə də vəsatət qaldırdı. Dövlət ittihamçısı vəsatətin təmin edilməməsinin istədi və bildirdi ki, AzadlıqRadiosu 2008-ci ildən lisenziyasız fəaliyyət göstərərək, ona görə də qanunsuz sahibkarlıqla məşğul olub. Beləliklə, məhkəmə müdafiə tərəfinin bütün vəsatətlərini rədd edib.

Vəkillər və Xədicə İsmayıl bu dəfə də məhkəmənin çox sürətlə keçirilməsinə etiraz etdilər. Bildirdilər ki, "ekspres məhkəmə" keçirilir. X.İsmayıl çıxış edərək məhkəmənin gedişindən məyus olduğunu dedi: "Məni 15 il cəza gözlədiyini deyirsiniz. Mən 15 il də, 25 il də həbsdə olmağa razıyam. Heç olmasa, bunun cüzi hissəsini burada, məhkəmə zalında sөy göstərərək, hüquqlarım uğrunda mübarizə apararaq keçirərim. Hüquqlarımı təmin edin. Mən başa düşürəm, mənimlə bağlı sızə sifariş verə bilərsiniz. Ancaq imkan verin, mən də hüquqlarımı qoruyum".

X.İsmayıl qohumları və vəkilləri ilə görüşməyi üçün heç olmasa, bir gün vaxt ayrılmasını istəsə də buna imkan verilmədi.

Bununla da Xədicə İsmayılın işi üzrə prosesdə siyahı üzrə şahid ifadələri başa çatdı. Məhkəmə prosesi avqustun 14-ə təyin edilib.

□ Cavanşir ABBASLI

Əli Kərimlinin yaxın adamı türmədən prezidentə müraciət etdi

İsa Qurbanov: "İndən sonra YAP sıralarında fəaliyyət göstərmək arzusundayam"

İki il AXCP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri olan İsa Qurbanov həbsxanadan prezident İlham Əliyevə müraciət edib. Onun ailə üzvləri həmin müraciətin bir nüsxəsini də "Yeni Müsavat"a yollayıblar.

İsa Qurbanov müraciətinə Sumqayıt Şəhər Polis İdarəsinin reis müavini Süleyman Nemətovun sifarişi ilə həbs olunduğunu yazıb. O, bildirdi ki, Süleyman Nemətov onun rəhbərlik etdiyi "Dikdaş-İnşaat" MMC-nin fəaliyyəti ilə bağlı ona təzyiqlər edərək rüşvət tələb edib.

İ.Qurbanov müraciətində qeyd edir ki, həbsinin səbəbi kimi Astara rayonunun Ərçivan bələdiyyəsi ilə bağladığı müqavilə üzrə gördüyü işləri yerinə yetirməməsi və ödəniş etməməsi göstərilir. Bu iddiaları rədd edən İ.Qurbanov Ərçivan bələdiyyə sədri İradə Rzayevadan onun əleyhinə təzyiqlə izahat alındığını bildirdi.

Prezidentə müraciət edən İ.Qurbanov AXCP-dəki fəaliyyətinə görə peşman olduğunu, bundan sonra YAP sıralarına qoşulmaq istədiyini bildirdi.

Hazırda DİN Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinin (BMCMI) zirkonunda saxlanılan İsa Qurbanov müraciətdə bildirdi ki, bu ilin 17 martında həbs edilib. O, daha sonra deyib:

"Möhtərəm Prezident! Siz bütün çıxışlarınızda hər bir Azərbaycan vətəndaşının hüquqlarının qarantı olduğunu bildirmisiniz. Azərbaycanın hüquqi və demokratik bir dövlət olduğunu döndə-döndə vurğulamısınız. 2002-ci ildə atanız, məhərum prezident Heydər Əliyev

DİN-in İqtisadi Cinayətkarlığa qarşı Mübarizə İdarəsinə lağv etdi, sahibkarlara geniş şərait yaratdı.

İndi mənim hüquqlarım Sumqayıt ŞPİ-nin reis müavini Süleyman Nemətov və DİN-in MCQMI-nin baş müstəntiqi, polis polkovnik-leytenantı Murad Quliyev tərəfindən kobud şəkildə pozulub. Hətta, Süleyman Nemətov 02.07.2015-ci ildə gecə saat 2 radələrində mənim mənzilimə öyrətdiyi xüsusi adamları vasitəsilə silah qoymaq istəyib. Ancaq ailəmin sayıqlığı nəticəsində buna nail ola bilməyib. Sizdən bir Azərbaycan vətəndaşı olaraq xahiş edirəm ki, pozulmuş hüquqlarımı bərpa edəsiniz və hüquqlarımı kobud şəkildə pozmuş Süleyman Nemətovun və Murad Quliyevin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsinə göstəriş verəsiniz.

Möhtərəm Prezident! Biz böyük ailəmlə birlikdə (cəmi 73 nəfər) daim Sizin siyasətinizi dəstəkləmiş və müdafiə etmişik. Ailəmizin böyük əksəriyyəti Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüdür.

Mən özüm də uzun müddət məhərum prezidentimiz, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin və Sizin siyasətinizi, ölkəmizdə apardığınız yenidənqurma işlərini bəyənməmiş, həmişə sizin uzaqgörən siyasətinizlə fəxr etmişik.

Ötən ay Azərbaycanda keçirilən 1-ci Avropa Oyunları zamanı tələb olunan övladlarım könüllü olaraq ölkəmizə gələn idmançılarımıza və turistlərə xidmət göstərmişəm.

Mən özüm son iki ildə siyasi səhvə yol verərək ölkəmizdə qaragüruhçuluqla məşğul olan, qolçomaqlıq ideyası ilə fəaliyyət göstərən AXCP kimi ləyaqətsiz bir partiyanın üzvü və Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri olmuşam. Lakin sonradan hiss et-

dim ki, AXCP rəhbərliyi bir dəfə də olsun, nə mənimlə, nə də ailəmlə maraqlanmayıb, həbsimdən özlərinin yararlanmaq üçün istifadə etmək istəyiblər. Ancaq həbsimi ictimailəşdirmək istəsələr də nə mən, nə də ailəmiz buna yol verməmişəm.

Mən bu qaragüruhçuların sırasında olmağıma peşman olduğum üçün 19 may 2015-ci il tarixdə vəkilim vasitəsilə bəyanat verərək istefa vermişəm və partiya sıralarından çıxmışam. Həmin bəyanatın tam mətni 21 may 2015-ci il tarixdə avropa.info saytında yayımlanıb".

Bəyanatda daha sonra deyilir: "Bundan sonrakı fəaliyyətim YAP-ın sıralarında görürəm, çünki YAP-ın ölkə-

mizdə apardığı siyasətin, xalqımızın rifah halının yüksəldilməsində göstərdiyi fəaliyyətin, ölkəmizdə gedən abadlıq və quruculuq işlərinin, doğma Qarabağın azad olunması uğrunda prezidentimizin apardığı məqsədyönlü siyasətin şahidi oluram. Prezidentimizin yürütdüyü ağıllı və düşünülmüş siyasətini bəyəniş və dəstəkləyirəm. Ona görə də bundan sonra möhtərəm prezidentimizin apardığı müdrik siyasətə kömək məqsədilə YAP-ın sıralarında fəaliyyət göstərmək arzusundayam".

Qeyd edək ki, AXCP rəhbərliyi İ.Qurbanovun partiya sıralarından uzaqlaşdırılmasının səbəbi kimi onun kriminal fəaliyyətini göstərilib.

□ İlkin MURADOV, Musavat.com

“Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin sədri Cahangir Hacıyevin bu il martın 18-də istefaya getməsindən az sonra kredit borcu olanların həbsinə başlandı. 200-ə yaxın kredit milyoncusunun həbsə alınması haqda məlumatlar olsa da, tutululardan çox az bir qisminin adı, kimliyi ictimaiyyətə bəllidir.

Bu gün “Beynəlxalq Bank işi” üzrə həbsdə olanlar sırasında bankın Dubay filialının rəhbəri Adil Hüseyinov da var. O, Hacı İbrahim Nehrəmidən fərqli olaraq kreditlər hesabına milyonçuya çevrilməyib. Vəkil Kamandar Nəşibov deyir ki, Adil Hüseyinov ona verilən göstərişləri yerinə yetirib və əsassız olaraq həbs olunub. Həbsdən sonra isə onunla bağlı hər hansı bir istintaq aparılmayıb: “Adil Hüseyinovun istintaqının müddəti gədir, amma heç bir istintaq hərəkəti yoxdur. 3 aya yaxındır ki, heç bir istintaq aparılmır”.

Kamandar Nəşibov deyir ki, A.Hüseyinov və iş üzrə tutulan digər şəxslərin Bakı İstintaq Təcridxanasının tibb hissəsinə köçürülməməsi haqda qüvvəsində qalır: “Adil Hüseyinov həbs olunan 2 ay əvvəl əməliyyat olunub. Onu “sancaşt” a qoymurlar. Ümumiyyətlə Beynəlxalq Bankla bağlı həbs olunan şəxsləri tibbi hissəyə köçürümlər. Deyirlər ki, belə göstəriş var”.

K.Nəşibov deyir ki, A.Hüseyinovun ittihamı qəbul etmir: “Adil Hüseyinov Beynəlxalq Bankın rəhbərliyində olan şəxsin göstərişlərini yerinə yetirib. Ona deyilən hesablara pul köçürməsinə görə tutublar. Adil Hüseyinova bütün göstərişləri Cahangir Hacıyevin 1-ci müavini Emil Mustafayev verib. Bu göstərişlər telefon vasitəsi və elektron poçt ünvanına məktub yazmaqla göndərilib. Həmin göstərişlər hansı məbləğin kimin hesabına köçürülməsi ilə bağlı olub. Hazırda Emil Mustafayev Beynəlxalq Bankda işləyir, Adil Hüseyinov isə həbsdədir”.

Beynəlxalq Bank işi üzrə dindirmələrdə, üzləşmələrdə Cahangir Hacıyev, Emil Mustafayev və bankın digər rəhbər işçiləri cəlb olunubmu? K.Nəşibov deyir ki, hər hansı bir istintaq hərəkəti olmadıqından belə bir üzləşmə və dindirmələr də baş tutmayıb: “Nə dindirmə? Nə üzləşmə? İstintaq gədir ki? 3 aya yaxındır ki, bu vəziyyətdir”.

“Belə bir halda tutulanların həbsdə saxlanılması kimə la-

“Beynəlxalq Bank işi”ndəki vəkilədən

sensasion açıqlamalar - yeni həbslər, adlar...

Kamandar Nəşibov: “Özləri də çox yaxşı bilirlər ki, Adil Hüseyinov 317 milyon, Adil Mikayılov 80 milyon, Erhan Cavad Yavuz 170 milyon, Ratmir Bəkirov 52 milyon manatın üzünü görməyiblər”

zımdır” sualına vəkil belə cavab verib: “Bilirlər ki, bu tutulanların adlarına kreditlər alınıb, amma pulu xərcləyənlər başqalardır. Dələduzluğu kimin kimə qarşı etdiyini araşdırın yoxdur. İttihamda yazılanlarla realıq uzlaşmır. İttihamda yazılıb ki, Adil Hüseyinov dələduzluq hərəkətləri nəticəsində pulları mənimsəyib. Guya Adil Hüseyinov Emil Mustafayevi və digər bank işçilərini aldadıb. Guya Adil Hüseyinov həmin kreditləri aldatma yolu ilə almağa nail olub və kreditləri mənimsəyib. Amma necə aldadıb hissəsi ittihamda yoxdur. Bu isə sadəcə gülməlidir. Adil Hüseyinov faktiki Emil Mustafayevin və Beynəlxalq

Bank rəhbərliyinin verdiyi göstərişləri yerinə yetirib. Həmin köçürmələrin təyinatı, hesablaların nömrəsinə qədər Adil Hüseyinova bank rəhbərliyi özləri veriblər. Hər bir köçürmə də nəzarət altında həyata keçib. Yeni Adil Hüseyinov istəseydi belə, özbaşına, baş ofisdən məlumatsız hansısa köçürmələr edə bilməzdi. Məbləğlər Beynəlxalq Bank rəhbərliyinin göstərişi ilə hesablara köçürülüb və təyinatı üzrə xərclənib. Beynəlxalq Bank uşaq bağçası deyil ki, kim nə istəsə etsin”.

Belə olan halda sual yaranır - Adil Hüseyinovun həbsdə məqsəd nədir? Həbsi şəxsi zəmində ola bilərmi? Bu həbs

üzərindən hədəflənən son məqsəd nə ola bilər?

K.Nəşibov deyir ki, A.Hüseyinovun həbsinin şəxsi məqsədlərlə olması üçün hər hansı əsas yoxdur: “Bu həbslərdən sonra Beynəlxalq Bankın özəlləşdirilməsi məsələsi üzə çıxdı. Bu onu göstərir ki, əsas məqsəd bu qalmaqların bu şəkildə ortaya çıxarılması özəlləşdirilmə məqsədinə xidmət edir. Belə görünür ki, bankı “təmizləyib” özəlləşdirmək istəyən var. Bu gün qondarma ittihamla üz-üzə qalan tək Adil Hüseyinov deyil. Şirkət direktorları var ki, maşdan başqa 1 qəpik də əlavə pul əldə etməyiblər. Amma bu gün onlardan 170 milyon, 80 milyon pul tələb olunur”.

K.Nəşibov deyir ki, bu gün həbsdə saxlanılan günəş batareyalarının quraşdırılması ilə məşğul olan şirkətin rəhbəri Adil Mikayılov, “Azərbaycan Consulting Qrup” MMC-nin rəhbəri Erhan Cavad Yavuz, “City Developer” MMC-nin direktoru Ratmir Bəkirov kreditlərin alınması haqda sənədlərə sadəcə, qol çəkiblər: “Özləri də çox yaxşı bilirlər ki, Adil Hüseyinov 317 milyon, Adil Mikayılov 80 milyon, Erhan Cavad Yavuz 170 milyon, Ratmir Bəkirov 52 milyon manatın üzünü görməyiblər və bütün

əmlaklarını satsalar belə heç 3-4 milyon qaytara bilməzlər.

Bu adamlar birbaşa Cahangir Hacıyevin adamlarıdır. Bu kreditlər birbaşa Beynəlxalq Bank rəhbərliyinin göstərişi, tapşırığı ilə verilən məbləğlərdir. Tutulanlar isə sadəcə icraçıdır. Şirkətlərdə direktor vəzifəsinə təyin olunublar, maaşlarını alıb sənədlərə qol çəkiblər. Onlar milyonluq kreditlərin sənədlərini görüblər. Göstərişləri yerinə yetiriblər. Adil Hüseyinov və Erhan Yavuz cavandırlar, digər 2 şəxsi isə yaşlı adamlardır. Onlar 1 qəpiyin yiyəsi olmaya-olmaya həbsdədirlər”.

Qeyd edək ki, bu ilin martında C.Hacıyev səhhətindəki problemləri əsas götürərək erizə yazıb Beynəlxalq Bank rəhbərliyindən gedib. Onun özünün istintaqa cəlb olunması haqda rəsmi məlumat yoxdur. C.Hacıyevin 51 faiz dövlətə məxsus olan Beynəlxalq Bank rəhbərliyi dövründə bankın ümumi kapitalının həcmi 8 milyard manat olub. Həmin pulun 6 milyard manatı bu gün problemlə, geri qaytarılması müşkül olan kredit şəkilində paylanıb. K.Nəşibovun açıqladığı faktlardan məlum olur ki, kreditlərdən azı 619 milyon manatı C.Hacıyevin özünə çatıb.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Xədicənin YAP-çı dostu onun məhkəmələrinə niyə gətmir?

Nazim Məmmədov: “Onunla ailəvi yaxınlıq, amma məhkəmə proseslərində iştirak etməyin tərəfdarı deyiləm”

Sabiq deputat, YAP üzvü Nazim Məmmədov hazırda həbsdə olan və məhkəməsi gədən jurnalist Xədicə İsmayilla yaxın dostdur. Ondan dostunun məhkəmə prosesində iştirak edib-etməməsini xəbər aldıq.

Xatırladaq ki, sabiq deputat Xədicə İsmayıl həbs olunan vaxtlar bu olayı ədalətsiz hesab etdiyini bildirmişdi. Üstəlik Xədicə İsmayılın onun üçün ən vicdanlı jurnalist olduğunu demişdi.

N.Məmmədov indi də bu fikrində qaldığını deyir: “Xədicə xanımı 1997-ci ildən tanıyıram, xanımla tələbə yoldaşı olub, ailəmə yaxın adamdır. Deputat olduğum zamanlar mənə bir neçə dəfə Azadlıq Radiosu-nun efirindən sət tənzid də edib. Araşdırmala-

rında, müzakirələrində ona oponentlik etmişəm. Həbsdən bir neçə gün qabaq evimə zəvə başsağlığı verməyə gəlmişdi” (həmin ərəfədə Nazim Məmmədovun yaxınlarından biri dünyasını dəyişmişdi-red.).

Hazırda Gədəbəy rayonunda istirahətdə olduğunu deyən sabiq deputat X.İsmayılın heç bir məhkəmə prosesində iştirak etmədiyini bildirib: “Mən ümumiyyətlə məhkəmə proseslərində iştirakın tərəfdarı deyiləm”.

Xədicə İsmayilla, İlqar Məmmədova və Tofiq Yaqubluva qarşı irəli sürülən ittiham-

larla da razı olmadığını deyən Nazim Məmmədov fikirlərini bu cür əsaslandırır: “Xədicə

İsmayilova saxlanılarkən ona qarşı irəli sürülən ittihamla razı deyiləm. Onun kimisə intihar həddinə çatdırılması ilə bağlı deyilənlərə inanmıram. Hamının gözü qarşısında Tofiq Yaqublu və İlqar Məmmədov İsmayillı hadisələri baş verəndən sonra oraya getmişdilər. O zaman bunlar necə təşkilatçı ola bilərlər? Ağı ağı, qararı qar demək lazımdır. Mən hər zaman siyasi hakimiyyəti müdafiə edən adamam. Cənab prezidentin iqtisadi siyasətini, sahibkarlarla bağlı addımını dəstəkləmişəm. Bu o demək deyil ki, biz hər hansı bir hadisəni hakimiyyətin rəsmi siyasəti kimi görməliyik. Düzdü, bəzi müxalifət partiyaları və beynəlxalq təşkilatlar bütün hadisələri hakimiyyətin qərəzli siyasəti kimi qələmə verirlər. Hər bir məsələyə individual yanaşmanın tərəfdarıyam”.

Jurnalistlərə edilən təzyiqlərə qarşı olduğunu deyən sabiq deputat bu cür halların qarşısının alınmasının vacib olduğunu söylədi: “Jurnalistlərə qarşı məmurların, ayrı-ayrı şəxslərin təzyiqləri ola bilər. Bu o demək deyil ki, bu, dövlət siyasətidir. Hakimiyyətdə təmsil olunan müxtəlif fikirlə insanlar var. Hamı eyni düşüncədədir. Biri demokratdır, biri liberaldır, di-

geri kommunistdir. Bəzən görüşürük ki, belə insanların hansısa bir məsələyə təsir gücü böyük olur. Məsələn, bir icra başçısı adı bir məişət hadisəsindən sonra görürsən ki, kimisə müdafiə etməyə və ya qaralamağa cəhd göstərir. Orta ranlı məmurlar səviyyəsində belə məhkəmələrə təsirlər var. Oturşmamış ölkələrdə bu hadisələrə adi qaydada baxmaq lazımdır”.

Azərbaycanda siyasi məhbus anlayışının olmasının əleyhinə çıxan Nazim Məmmədov deyir ki, bu cür yanaşma ölkənin beynəlxalq nüfuzuna xələl gətirir: “Siyasi məhbus mövzusunun birdəfəlik bağlanması tərəfdarıyam. Bu, ölkəmizin həm beynəlxalq imicinə, həm də hakimiyyətin özünün imicində mənfi təsir göstərir. Ona görə də tərəflər arasında barışıq olmalıdır. Münasibətlər normallaşmalıdır. Jurnalistin həbsi, təqib olunması, öldürülməsi obyektiv və qeyri-obyektiv səbəblərdən ola bilər. Belə hallar digər ölkələrdə də baş verir. Bu cür hadisələrin baş verməsi Azərbaycan haqda mənfi fikirlər formalaşdırır. Ona görə də tez bir zamanda bu məsələlərin həllinin tərəfdarıyam”.

□ İlkin MURADOV

Rusiyadan uzaqlaşmaq zamanı çatıb

Azer RƏŞİDOĞLU

Yay başa çatır. Qarşından istər daxili siyasətdə, istərsə də xarici siyasətdə gərgin olacaq payız gəlir. Bakı öz diplomatiyasında korrekte etmək zorundadır. Cənubi Qafqazın lider dövləti adına iddia edən Azərbaycanın həm təhlükəsizliklə, həm də gələcək inkişaf istiqaməti ilə bağlı çox ciddi problemləri mövcuddur. Gürcüstan öz problemlərini görür və Rusiyadan uzaqlaşmaq xəttini tutur.

Ukrayna Rusiya ilə ölüm-dirim savaşına çıxıb. Azərbaycan isə hələ də şimal qonşusuna etibar edir və onunla yaxşı münasibətlər saxlamağa cəhd göstərir. Lakin Ukrayna və Gürcüstanla ittifaqda maraqlı olan Azərbaycandır. MDB-dən başqa, bu ölkələr həm də GUAM-da birləşiblər. Elə bu səbəbdən, analitiklər daha çox Azərbaycanın hərəkətlərini proqnozlaşdırmağa cəhd edirlər. Gürcüstan və Ukrayna MDB-dən uzaqlaşdı. Azərbaycanın isə MDB-dən çıxmaq fikri yoxdur. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, Azərbaycan MDB-yə 1993-cü ildə, Yeni Azərbaycan Partiyası hakimiyyətə gələndən sonra üzv olub. Elə bu səbəbdən, hakim partiyanın MDB-yə münasibətinin kəskin şəkilə dəyişəcəyini gözləmək az ehtimal olunan hadisədir.

Amma realıqda bu münasibətləri yaxşı hesab etmək olarmı? Azərbaycan üçün Gürcüstanla münasibətlər daha önəmlidir, yoxsa Rusiya ilə? Bəlkə enerji dəhlizi üçün daha etibarlı təminatlar axtarmaq vaxtıdır? Fikrimizcə, Azərbaycan da Gürcüstanla birlikdə NATO-ya üzv qəbul olunmağa cəhd etsə, bu təminatlar daha da artar. Çünki yalnız NATO bölgədə həqiqi təhlükəsizliyi və sabitliyi təmin etmək iqtidarındadır. Rusiya ilə ittifaq faydalıdır, nəyə görə Baltıqyanı ölkələr buna can atırlar? Nəyə görə Polşa öz ərazisində Rusiyanı deyil, ABŞ-ın raket hücumundan müdafiə sistemlərini yerləşdirir? Məgər onlar dünyadakı güc balansını və ən effektiv təhlükəsizlik sistemini real qiymətləndirə bilmirlər? MDB çoxdan özünü tükəndirib. Yarandığı vaxtdan səmərəsiz sistem kimi formalaşan bu birlik indi daha çox avtoritar rejimlərin ittifaqına çevrilib. Gürcüstan və Ukrayna bu birliyi tərk edəndən sonra bu çalar özünü daha çox təzahür etdirəcək.

Demokratik inkişaf yolu seçmiş ölkələr artıq Rusiya ilə bir ittifaqda deyillər və ondan uzaqlaşmaq yolunu tutublar. Ən böyük miflərdən biri də budur ki, Rusiya ilə münasibətlər Azərbaycana Qarabağ probleminə yardımçı olur. Həqiqətdə belədirmi? BMT-də səsvərmə zamanı Rusiya Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləməmişdi, baxmayaraq ki, başqa vaxt sözdə həmişə bunun əksini iddia edir. Üstəlik, Gürcüstandakı hadisələr bir daha göstərdi ki, Rusiya MDB ərazisindəki separatçı rejimləri müdafiə edir. Və nə qədər ki, Rusiyanın bölgədəki təsiri dominant olacaq, ərazisində münaqişə zonaları olan ölkələrin öz ərazi bütövlüyünü təmin etmək, lazım gələrsə, bunun üçün hərbi gücdən istifadə etmək niyyətləri bir arzu olaraq qalacaq. Hətta Rusiya Gürcüstanı öz ərazisində belə təcavüzkar elan etdi. Ən azı, bu detal düşünmək və nəticə çıxarmaq üçün kifayət qədər əsas verir.

Bir məsələni də nəzərə almaq lazımdır ki, Gürcüstan NATO-ya daxil olandan sonra Azərbaycan istəmə də, istəməsə də Şimali Alyansı ilə həmsərhəd olacaq. Görəsən indi seçim etmək iqtidarında olmayan ölkə seçiminə labüdü olacağı zaman hansı qərarı verəcək? Hazırkı şəraitdə Qərb müttəfiqlərinin, Amerika Birləşmiş Ştatları da daxil olmaqla, görə biləcəkləri çox iş var. NATO vəziyyəti ehtiyatla izləyir və Gürcüstanla birgə işləyir. Digər tərəfdən isə bu, Rusiyanı birbaşa hərbi güclə hədələməyin bir addımıdır. Yəni NATO bu münaqişənin həllinə döyüş baxımından yox, diplomatik baxımdan qoşulub. Rusiyanın Ukraynanı işğal keçmiş Sovet İttifaqında, xüsusilə də Qafqazda güc balansını deyir. Gürcüstan əraziləri də Rusiyanın işğal altındadır. Rusiya qoşunları Potinin və demiryolu daşımalarının fəaliyyətini pozmaqla indi yalnız Gürcüstanı deyil, həm də Azərbaycanı və Ermənistanı hədələyir. Bu, 1994-cü ildə Ermənistan və Azərbaycan arasında müharibə başa çatdıqdan sonra hadisələrin ən pis hərbi inkişafıdır. Dünya bu məsələyə çox ciddi yanaşır. Biz anlamalıyıq ki, dirçələn Rusiya yalnız Gürcüstan üçün deyil, bütövlükdə Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya üçün, habelə? Avropa üçün təhlükədir.

Bu həqiqəti anlamağın və Rusiyadan uzaqlaşmağın vaxtı çoxdan çatıb...

Qərb ölkələrinə sığınmaq istəyənlərlə bağlı şok qadağa

Avropa rəsmi Bakıdan xahiş edir:

"Gəlməklərini əngəlləyin..."

Avropa Birliyi ölkələrinin Bakıdakı səfirliklərinin viza almaq istəyən Azərbaycan vətəndaşlarının siyasi kimliyi, cəmiyyətdə tutduğu mövqə, xaricə niyə getmələri barədə yarım-məxfi araşdırma apardıqları barədə xəbərlər var; hazırda ölkədən çıxışına qadağa qoyulmuş "potensial mühacir" statuslu minlərlə şəxs var

Siyasi mühacirlər (o cümlədən qaçqınlar) məsələsi Avropanın ən ciddi problemlərindən birinə çevrilib. Bu problemə Azərbaycanın da kiçik "payı" var. Azərbaycandan mühacir axını 2003-cü ildən vüsət alıb və bu proses 2005-ci ilin sonunadək davam edib.

Bundan sonra siyasi mühacir axınında nisbətən sabitlik yaranıb. Amma 2014-cü ildən Avropaya axın statistikasına yenidən artıb. Xüsusilə Azərbaycanda QHT sektorunda həbslərdən sonra mühacir statusu üçün müraciət edənlərin sayında kəskin artım baş verib. Onlar əsasən Gürcüstan və Türkiyədən keçməklə Avropaya üz tutmağa daha çox üstünlük veriblər. Azərbaycanı son aylar tərk edərək Avropada mühacir statusu alan və ya almaq istəyənlərin əksəriyyəti QHT sektorunda çalışanlar, müxalifət partiyalarının fəalları, onların ailə üzvləri və bəzi jurnalistlərdir.

Bir çox tanınmış və ölkənin ictimai həyatında fəal iştirak edən QHT rəhbərləri və jurnalistlər son aylar Avropanın müxtəlif ölkələrinə sığınblar. Yeri gəlmişkən, bu dalğada Azərbaycanda hətta heç bir təhlükə obyektivi olmayanlar da ölkədən çıxmağa başladılar. "Yeni Müsavat"ın Avropada bu istiqamətdə araşdırması bu faktları bütün çıpaqlığı ilə üzə çıxardığından bu məsələ üzərində xüsusi dayanmışdır. Yalnız onu qeyd edək ki, müşahidələrə görə, bu cür axın 2003-2005-ci illərlə müqayisə oluna bilər.

Son aylar mediada bəzi siyasi fəalları və jurnalistlərin sərhəddən buraxılmaması barədə xəbərlərə tez-tez rast gəlinir. Bəzi hallarda onlara hətta sərhəddən niyə buraxılmaması barədə ətraflı məlumat veril-

ropaya ikinci ölkələr üzərindən, xüsusilə Gürcüstandan getmək istəyənlərə isə xüsusi diqqət və nəzarət etsinlər. Qeyd olunur ki, "Dublin sazişi" ölkələri Azərbaycandakı siyasi mühacir axınından narahatdır. Bu addımı atmağa məcbur olublar. Məlumat üçün deyək ki, "Dublin sazişi" siyasi sığınacaq üçün müraciət edən şəxslərin ərizələrinin bu sazişə daxil olan ölkələrdən biri tərəfindən nəzərdən keçirilməsini təmin edir.

Bu sensasion qadağa ilə bağlı xəbəri "Yeni Müsavat"la bölüşən mənbə onu da deyib ki, bu proses təkcə Azərbaycanda deyil, keçmiş sovet məkanında olan bütün ölkələrdə gedir, hətta Qafqazın demokratiya beşiyi hesab olunan Gürcüstanda da...

Məlumdur ki, Avropa hazırda böyük bir miqrant axını (xüsusilə Afrikadan) ilə üzləşib və bu problem artıq "köhnə qitə" ölkələrini ciddi narahat etməyə başlayıb. Bu ilin fevralında İsveçrədə mühacir referen-

dumu keçirilib. Nəticələrə görə, respondentlərin 50 faizdən çoxu ölkəyə kənardan, o cümlədən Avropa İttifaqından mühacirlərin gəlişi şərtlərinin ağırlaşdırılmasına səs verib. "Charlie Hebdo" jurnalının redaksiyasına edilmiş silahlı basqından sonra Fransada Avropa Birliyinə və mühacirlərə qarşı çıxışlar edən siyasi qüvvələrin mövqeləri güclənib. Almaniya da mühacir axınına qarşı radikal çıxışların sayı artıb və hökumətdən sığınacaq alınması ilə bağlı qanunları sərtləşdirmək tələb olunur.

Azərbaycan hakimiyyəti beynəlxalq təşkilatların ölkədə insan hüquq və azadlıqlarının vəziyyətinə dair hesa-

batlarını qərəzli hesab etsə də, Avropada siyasi sığınacaq alanlarla bağlı heç vaxt xüsusi narahatlıq keçirməyib. Siyasi sığınacaq siyasi olmaqla bərabər, həm də dünyanı bürüyən iqtisadi problemlərlə bağlıdır və bunun artım (ya da azalma) statistikasına görə, heç bir dövlət nə ittiham edilir, nə də xüsusi alqışlanır. Yəni fakt odur ki, qanunla problemi olmayanların və ya digər öhdəlikləri (məsələn külli-miqdarda bank borcu olanların) olmayan vətəndaşların ölkədən getmələrinə məqsədli şəkildə (AXCP sədrinə pasport verilməməsi istisna olmaqla) əngəl yaradılmır. Bu səbəbdən də Azərbaycan sərhədində müxalifət fəallarına xüsusi nəzarət edilməsinin və bəzi şəxslərə "stop" işarəsi verilməsinin hakimiyyətin marağında olduğu inandırıcı deyildi. İndi "Yeni Müsavat"a verilən məlumat bu qadağanın sirrini açdı və belə məlum olur ki, Avropa Azərbaycan miqrantlarını, siyasi mühacirlərini istəmir...

□ "Yeni Müsavat"

Gürcüstanla getmək daha da asan olacaq

Azərbaycan-Gürcüstan sərhədində avtomobillərin uzun növbəsi aradan qalxacaq. Çünki qonşu ölkə ilə sərhəddə yerləşən Sadıxlı sərhəd-keçid məntəqəsi piyadalarla yanaşı avtomobillərin də üzünə açılıb. Bununla da "Sınıq Körpü" məntəqəsinə alternativ yaranıb.

ANS TV-nin Gəncə bürosunun məlumatına görə, artıq bu zonada yaşayan yerli əhali Azərbaycandan Gürcüstan Respublikasına piyada keçməklə yanaşı həm də fərdi nəqliyyat vasitələrlə də keçə bilərlər. Lakin hələ ki Sadıxlı gömrük postundan yük avtomobillərinin buraxılması mümkün deyil.

Keçid məntəqəsinin yeni rejiminə görə iş vaxtı səhər saat 8-dən axşam saat 8-dəkdir. Bu müddət ərzində vətəndaşlar Gürcüstanla maneəsiz gedə və geri qayıda bilərlər. Ağstafada yerləşən məntəqədən avtomobillərin buraxılması Qazaxda olan "Sınıq Körpü" sərhəd-keçid məntəqəsində tez-tez yaşanan sıxlığın qarşısını ala bilər.

Yerli əhali də Sadıxlıdan avtomobillərin buraxılmağa başlamasından sonra uzun məsafə qət edib Qazaxa getməyə ehtiyac olmadığını deyir.

Rəsul Quliyev və Rüstəm İbrahimbəyovdan sonra daha bir şəxs xaricdə oturub "müxalifət lideri" olmaq, Azərbaycanda hakimiyyət dəyişikliyi etmək iddiasına düşüb. Bu, Azərbaycanın Avropa Şurasında daimi nümayəndəliyinin keçmiş rəhbəri, hakimiyyətin illərlə müdafiəsində dayanmış diplomat Arif Məmmədovdur.

Bu ilin mayından Arif Məmmədov hakimiyyət əleyhinə bəyanatlar verməsi ilə gündəmə gəlib. Son günlər isə bir qədər də radikallaşıb və Bakıda "Ağ marş"ı çağırış edib. Azərbaycan hökuməti isə onun barəsində cinayət işi açıb və beynəlxalq axtarışa verib.

Rəsul Quliyevin və Rüstəm İbrahimbəyovun təmsilində bu tanış mənzərədir.

ADP sədri Sərdar Cəlalov barədə danışarkən bildirdi ki, ölkə daxilində olan müxalifətlə xaricdə məskunlaşan siyasətçilər arasında çox ciddi fikir ayrılığı var: "Biz bəzən önə çıxırıq, bəzən geri çəkiliş, bəzən güzəştə gedirik. Ölkədə gedən real proseslərdən, situasiyadan xəbərsiz olan xaricə sığınmış siyasətçilər isə bunu başa düşmür və bizi satqınlıq, qorxaqlıq kimi qəbul edirlər. Rəsul Quliyevdə bu cür qiymətləndirmə çox inkişaf edib. Bu, buradakı hadisələri dərk etməməklə, hadisələrin iştirakçısı olmamaqla bağlıdır.

Məsələnin ikinci tərəfinə gəldikdə isə xaricdə oturub Azərbaycanda inqilab etmək çağırışları edən insanların özlərinin siyasi lider olması şübhə altındadır. Məsələn, Arif Məmmədov illərlə bu hakimiyyətə xidmət edib. İndi durub bir yanğı hadisəsi ilə bağlı bəyanat verib, onu siyasi lider hesab etmək olmaz. Bizim verdiyimiz bəyanatlar onun bəyanatlarından kəskindir. Sadəcə, o yeni ad olduğu üçün bir keçici müddət ərzində cəmiyyətdə sensasiya yaradır. Bu sensasiyanın təsiri altında isə Arif Məmmədov kimi adamlar elə bilirlər ki, artıq böyük siyasi liderdirlər və onların xaricdən bir çağırışı, bir işarəsi ilə xalq ayağa qalxıb hakimiyyəti dəyişəcək".

ADP sədrinin sözlərinə görə, Arif Məmmədovun da çağırışları heç nəyi dəyişməyəcək: "İnsanlar haqlı olaraq düşünürlər ki, özün gedib xaricdə rahat həyat yaşayırsan oradan xalq meydanlara çağırırsan. Ön-

Sərdar Cəlalov "qiyamçı səfiri" ölkəyə çağırırdı

"Öncə hələ bir özün gəl bura və birçə gün burada müxalifətçilik elə..."

Sərdar Cəlalov

cə hələ bir özün gəl bura və birçə gün burada müxalifətçilik elə. Bunu etməsənə xalq, daxiləki siyasi qüvvələr sənə inanmaz. Onsuz da belə qəfil peyda olan "liderlər" in səmimiyyətinə həmişə xalqda inamsızlıq olur.

2013-cü ildə Rüstəm İbrahimbəyov da illərlə sağlığına bədə qaldırdığı hakimiyyətin əleyhinə danışdı. Onun da ilk vaxtlar bu bəyanatları sensasiya yaradırdı. Sonra getdi xaricə və xaricdə oturub buradakı insanlara liderlik eləmək fikrinə düşdü, o da başladı xalqı bu hakimiyyətə qarşı ayağa qalxmağa çağırmağa. Nəticə nə oldu? Heç nə.

Mən bu adamları heç siyasətçi hesab eləmirəm, xalq da onların hətta hakimiyyətlə münasibətləri pozulduqdan sonra şəxsi rahatlıqlarından vaz keçmək, bura gəlib meydana mübarizə aparmaq cürətlərinin, istəklərinin olmadığını yaxşı görür. Ona görə də xaricdə oturub xalqı meydanlara çağırışların çağırışları boş sözlərdən başqa heç nə olmur. Azərbaycan cəmiyyəti onların fikirlərini zaman keçdikcə gülünc sayır. Belə "müxalifətçilər" in 50 il müxalifətçilik eləməsi belə, 5-6 il hakimiyyətə qulluq eləmələrinin yanında sıfırdır".

S.Cəlalov vurğuladı ki, Arif Məmmədov da uzun müddət bu hakimiyyətin uzun müddət sevimli kadri olub. Avropa Şurasında Azərbaycanın nümayəndəsi vəzifəsini tutub. Avropa Şurasında və digər təmsil olduğu digər qurumlarda Azərbaycanda demokratiyanın pozulması, seçkilərin saxtalaşdırılması ilə bağlı bir dənə də olsun mənfi fikir söyləməyib: "Hə-

belə birisi hakimiyyətlə şəxsi münasibətlərinin nədənə pozulması səbəbindən dönüb olub müxalif lider? Kim onun xaricdə oturub etdiyi inqilab çağırışlarına görə meydana çıxar? Heç kim. Mən Arif Məmmədovu heç vaxt müxalifətçi kimi qəbul edə bilmərəm. Düşünürəm ki, xalq da qəbul etmər. Xaricdə oturub burada inqilab etmək istəyənlər bilməlidirlər ki, belə şeylər keçməz. Xalq bilir ki, öz maraqları hakimiyyətlə toqquşanda gedib xaricdə oturub müxalifətçilərdən ölkəyə xeyir gələ bilməz. Daxildəki siyasi qüvvələrdən isə kim istəyir getsin o cür adamlarla əməkdaşlıq eləsin. Sonda bəlli olacaq ki, heç bir müsbət nəticəsi yoxdur. Ortada təcrübələr var, mən təcrübələrə əsaslanıb bunu deyirəm".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Arif Məmmədov

"Məni Avropa İttifaqı qoruyur"

Kəçmiş diplomat Arif Məmmədov 2007-2012-ci illərdə Azərbaycanın Avropa Şurası nümayəndəliyinin rəhbəri olduğu müddətdə mənimlə və digər maliyyə sui-istifadələri ilə bağlı Baş Prokurorluğun ona qarşı irəli sürdüyü ittihamları rədd edib.

Virtualaz.org saytı bildirir ki, o, prokurorluğun ittihamlarına özünün Facebook səhifəsində cavab verib.

A.Məmmədovun fikrincə, Azərbaycan hakimiyyəti onun Avropada müdafiə altında olduğundan yaxşı xəbərdardır.

"Bu məsələlər Avropa İttifaqı qurumlarının gündəliyindədir. Avropa İttifaqı ölkələrinin Bakıdakı səfirlikləri Brüsseldə bu məsələ ilə bağlı hər zaman məlumatlandırır. Azərbaycan hakimiyyəti yaxşı bilir ki, mən Avropada hərtərəfli müdafiə altındayam". - deyərək bir az əvvəl tərəfdarlarını avqustun 15-də jurnalist Rasim Əliyevin ölümü ilə bağlı ağ paltarda və ağ qərənfillərlə Şəhidlər Xiyabanına dəvət edən A.Məmmədov vurğulayıb.

O, həmçinin öz tərəfdarlarını "Azərbaycan - 2025" proqramının üzərində işləməyə çağırıb.

Berlinə bayraq sancan qəhrəmanları da tuturdular...

Xalid KAZIMLI

Amansızcasına döyülən və xəstəxanada vəfat edən jurnalist Rasim Əliyevlə və bu cinayət işi ilə bağlı həbs olunan futbolçu Cavid Hüseynovla bağlı söz-söhbət, polemika mediada və sosial şəbəkədə davam edir.

Jurnalistin vaxtsız vəfatına görə heysilənənlər, bu qətlə görə hiddətlənənlər çoxdur və təbii. Ondan geriye dərddli valideynlər, yaxın qohumlar, həmkarlar və öz nişanlısını itirmiş, həyatı alt-üst olmuş bir gənc insan qalıb.

Ancaq bundan da artıq Cavidə görə heysilənənlər var. Onlar bu istedadlı futbolçunun, vətənpərvər oğlunun həbsə düşməsinə, bu səbəbdən karyerasını davam etdirə bilməsinə üzülür.

Qətl işində adı keçən o biri futbolçu Elşən İsmayilovun və fiziki cüسسə etibarilə o qədər də fərqlənməyən jurnalisti qəddarcasına döyməkdə ona yardım edən dörd gəncin taleyi üçün yanib-dönən yoxdur.

İnsanlar istəyir ki, bu qətlin bütün məsuliyyəti həmin o beş nəfərin, bir də Rasimi ölümdən xilas edə bilməmiş, daha dəqiqi, öz yarıtmaz müayinə-müalicələri ilə onu ölümlə üz bəzür buraxmış həkimlərin belinə şələləsinlər.

Cavidin bu qətl işinə qarışdırılmamasını arzu edənlər ilk növbədə onun Azərbaycan futbolu üçün önəmli bir sima olduğunu nəzərə alırlar. Amma öz işində nə qədər istedadlı, nə qədər peşəkər olursan, ol, bu, sənə beynində cəmiyyət üçün təhlükəli düşüncələr daşımağa və onu həyata keçirmək üçün konkret addımlar atmağa haqq vermez.

Daha bir arqument Cavidin atasının vətən uğrunda can qoyması, batalyon komandiri olaraq rəşadətli vuruşması, sonda isə şəhid olması ilə bağlıdır. Bu da önəmli detaldır, ancaq bu, başqa bir sahədə atasız böyümüş oğula üstünlük qazandıra bilər, ölüm işində - əsla. Ona qalsa, ölkədəki milli qəhrəmanların övladları qarşılarına çıxan rəqiblərini sıradan çıxarmaq üçün hər bir qanunsuz yola əl atar və məsuliyyətdən kənarada qalarlar.

Cavidin bayraq, torpaq sevgisinə qarşı heç bir əks fikir söyləyə bilməz. Fəqət nəzərə almaq lazımdır ki, SSRİ-Almaniya müharibəsindən sonra tərxis olunan qəhrəmanların bir çoxu cinayət törətdikdə Berlinə bayraq sancmaları, Mozdokdan Drezdenə qədər döyüş yolu keçmələri nəzərə alınmırdı, onları mütəq mühakimə edirdilər.

Bu baxımdan hər şeyi hüquq-mühafizə orqanlarının təhqiqatına, məhkəmə heyətinin mühakiməsinə buraxmaq lazımdır.

Ortada olan odur ki, Cavidə və jurnalistin ölümüylə bağlı həbs olunan digər gənclərə münasibətdə qərəz, siyasi sifariş yoxdur. Hətta onlara qarşı irəli sürülən CM maddələrindən görünür ki, ittiham tərəfi hər xüsusi nəzərə alıblar. Yəqin məhkəmədə ağırlaşdırıcı və yüngülləşdirici məqamlar da nəzərə alınacaq.

Ümumiyyətlə, Rasim Əliyevin ölümü siyasi qətl səciyyəsi daşmadığından günahkarların törətdikləri əmələ uyğun şəkildə cəzalandırılması problem olmamalıdır.

Burada inçə bir məqam var: əgər bu işdəki açar fiqur olan Cavid Hüseynov məsuliyyətə cəlb edilməzdisə, bu iş avtomatik siyasi xarakter alacaqdı. Bundan sonra da o, "aradan çıxarılsa", eyni şey olacaq. Bu, birmənalıdır.

Jurnalistin döyüldüyü və vəfat etdiyi ilk günlərdə belə bir tendensiya nəzərlərdən qaçmadı. Hiss olunurdu ki, futbolçu ilə bağlı sərt qərar vermək istəmirlər. Ancaq görünür, işin ağırlığını nəzərə aldılar, hər şeyi ağır-yüngül eləyib belə bir qərara gəldilər ki, "daha bir üstü açılmayan jurnalist qətl" silsiləsini davam etdirməyə gərəkdir.

Bir də jurnalisti müalicə edən həkim personalının məsuliyyət məsələsi qalır. Onlar bir az səriştəli, bir az məsuliyyətlə və qayğıkeş olsalar, insan həyatına biganə yanaşmasalar, bu gün gənc həmkarımız həyatda olardı və bütün bu həngəmə də olmazdı. Yəqin ki, o zaman tərəflər barışıq əldə edər, hazırda həbsdə olanlar yüngül cəzalarla canlarını qurtarardılar, hər şey salam-səfa ilə yekunlaşardı.

Fəqət huşu yerində olaraq xəstəxana çarpayısında uzanmış halda polisə ifadə, jurnalistlərə müsahibə verən Rasim Əliyev heç kəsin gözləmədiyi şəkildə vəfat etdi. O, cinayət yerində ölməmişdisə, onu xilas etmək olardı - hamının gəldiyi yekun nəticə budur.

Səlahiyyətli orqanlar bu istiqamətdə də araşdırma aparmalıdır.

Altı ay sürən qanunsuzluq

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Jiletin sağ cibində biz nəhəng ağı madde bağlaması tapdıq, bunlar bir-birinin üstünə yığılmışdı; üç adam qalınlığında bu bağlama möhkəm iplərlə bərkidilib və qara işarələrlə cizma-qara edilmiş, bizim ehtimalımıza görə bu, yazıdır, yazının hər hərfi isə bizim ovcumuzun yarısı boydadır"

(Conatan Svift, "Qulliverin səyahəti")

İki gün qabaq dövlət başçısının fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının tarixində çox böyük bir hadisənin əsasları qoyulmuşdur: Ağdərə rayonu düşməndən azad edilmişdir. Məzahir Pənahov seçki komissiyasını buraxmışdır, demokratik seçkilər qərarı verilmişdir.

Zarafat edirəm, qorxmayın, hər şey sabit şəkildə qalmaqdadır. Yalnız AzərTAc agentliyinin adında dəyişiklik olmuşdur. Agentliyin adındakı "teleqraf" sözü "informasiya" oxunacaqdır.

Əslində agentliyin adı hələ fevral ayında dəyişdirilmişdir, indi isə bəzi qanunlar və başqa zadlar da dəyişdirilir. Məsələn, televiziya haqda qanunda yazılmışdır ki, Almanyanın dağılmasını AzTV-yə AzərTAc-ın Frankfurtdakı müxbiri çatdırmalıdır və buradakı "t" hərfi "teleqrafı" bildirir. Yaxud, kənd təsərrüfatı haqda konstitusiyamızda (təəccüblənməyin, bizdə qanunlara o qədər dəhşət, böyük hörmət vardır ki, hər bir sahənin öz konstitusiyası qayırılmışdır; yəni, ana qanunsuz keçinmirik - çoxlu ana qanunları olanda camaat da qanunları rahat söyə bilir) kartof-soğan, erkək buzovun yumurtası boyda həflərlə yazılmışdır: "Azərbaycan Teleqraf Agentliyi Fatmanisə xalının hər inəkəndən 1000 ton süd sağması haqda məlumatları xalqa çatdırmağa borcludur".

Daha aydın olsun deyə prezidentin sərəncamından (indi guya diqqətli oxucu mızıldanacaq ki, girişdə fərman yazmısan, indi sərəncam yazırsan - buyursun, biz diqqətli oxucunun öz narazılığını çıxarması üçün də imkan yaradırıq, yoxsa gedər əlindən pis iş çıxar) bir bəndi burada göstərmək istədim: "Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkhaqlarının artırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 21 avqust tarixli 3077 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 8, maddə 957) 1.4-cü bəndində "Teleqraf" sözü "Informasiya" sözü ilə əvəz edilmişdir. Çox önəmli əvəzətmədir.

Uzun sözün qısası, fevralda agentliyin adı dəyişdirilmişdi, lakin başqa qanunlarda agentliyin adı olduğu kimi qalırdı. Təsəvvür edirsinizmi bu nə deməkdir? Hardasa 6 aydır ölkəmizdə qanunsuzluq hökm sürürdü! Görəsən niyə belə olub? Bunun məsuliyyəti kimin üzərində qalır? Deputatxanada belə anarxiyanı törədən əməkdaşlar cəzalanıbmı? Xalq həqiqəti bilmək istəyir. Canı yanmasın, çox həqiqətsevər xalqdır.

Mən başa düşürəm, əgər möhtərəm cənab prezident 6 aydan sonra bu uyğunsuzluğu aşkara çıxarıb fərman verməyə, qanunlar eləcə qalacaqdımı? Niyə hər işi o özü görməlidir? Oqtay Əsədov nə işə baxır?

Ola bilər neftin qiyməti düşüb, qanunları dəyişdirən işçilərin paket maaşları azalıb, o üzəndən gözəldən yayınıb. Ancaq haçana qədər? Yenə qeyd edirəm, bəlkə ayrı qanun olsa bizi bu qədər yandırmazdı. Məsələn, seçkilər haqda qanunda min dəne boşluq olsun. Cəhənnəmə ki. Onsuz idarənin başında oturan Məzahir müəllim hər şeyi dünya səviyyəsində düzüb qoşacaqdır. AzərTAc haqda qanun isə yüksək dəqiqlik tələb edir. Bəs necə, Almanyanı dağıdan təşkilatda alman dəqiqliyi olmalıdır.

Sonda onu da qeyd edim ki, mən hələ fevralda bu məsələyə toxunmuşdum, amma hökumətdən nəse açıqlama gəlmədi: əgər agentliyin adındakı "teleqraf" sözü "informasiya" ilə əvəz edilərsə, "T" hərfinin taleyi necə olmalıdır? Məntiqlə indən belə AzərTAc AzərTAc oxunmalıdır. Yox, əgər "tac" sözü monarxiya dövlət quruluşumuza işarədirsə bunu alqışlayırıq. Hətta xahiş edərdik ilin altı ayı agentlik AzərTAc adlandırılınsın. Polis nazirliyinə də çox pis səslənən Daxili İşlər adı yox, Fərtaş Nazirliyi adı qoysaq yaxşı olardı. "Fərtaş, gəl bu yazarın boynunu vur, çox çərənlədi" - necə gözəl səslənir...

İndi söz... özünüz bilirsiniz kimə verilir.

Türkiyənin ünlü qəzetçilərindən olan, "Kanal-türk" TV-nin keçmiş xəbər müdiri, "Ergenekon" əməliyyatında 6 il 3 ay həbs cəzası alan, siyasi gündəmin dəyişməsi ilə 2014-cü il mayın 10-da azadlığa çıxan Adnan Bulut "Yeni Müsavat" qəzetinin suallarını cavablandırır.

- Adnan bəy, Qərb mediası bir müddətdir Türkiyənin iç savaşa sürükləndiyini yazır. Bu təbliğatdır, yoxsa, bu iddiaların gerçək səbəbləri var?

- Görünən odur ki, Böyük Hərb yaxınlaşmaqdadır. Birinci Dünya Savaşından artıq 100 il keçir. Dünyadakı və bölgəmizdəki tabloya baxdıqda, yeni bir dünya savaşının gəldikcə yaxınlaşdığını aydın görmək mümkündür. Yüz ildir dünyanın müstəmləkəçi güclərinin "səadət zənciri" adı altında qurduqları maliyyə sistemi çökmək üzrədir. İndiki müstəmləkəçilik düzənini artıq onların doyurmur. Ona görə də daha vəhşi bir düzənə keçmək hazırlıqları başladıblar. Məqsədləri dünyadakı bütün qaynaqları öz nəzarətləri altına alıb xalqları kölə halına gətirməkdir. Onların bu cəhdlərinə qarşı çıxmaq qabiliyyəti olan hər sistemi, hər insanı aradan götürmək, həzm etmək üçün çox ciddi çalışırlar. Türkiyədə son 10 ildə həyata keçirdikləri "Ergenekon" və "Balyoz" əməliyyatları ilə məqsədlərinə çatdıqlarını ehtimal edirdilər ki, türk milləti oyandı və ortaya tam başqa bir mənzərə çıxdı. Millət artıq qoynunda ilan bəslədiyinə fərqindədir.

Bugün Türkiyə bu oyunu pozmaq məsələsindəki qərarlılığını ortaya qoyub. Türk millətinə ən böyük xəyanətləri həyata keçirən ilanlar isə indi qaçmağa dəlik axtarıb. Təbii, Qərb bu duruma seyrçi qalmaq fikrində deyil. Bu qədər "zəhmət"inin hədəfə getməməsi üçün yeni planlar üzərində işləyir. Batılı "dostlarımız" bir müddətdir kənardan gözlətdikləri xəyanət çəmbərini döviyyəyə buraxıb. Onlara elə gəlirdi ki, "Ergenekon" və "Balyoz" əməliyyatlarında yıpratdıqları türk əsgəri və polisi terror qruplaşması PKK-nın qarşısında pərən-pərən düşəcək. Ancaq bu xəyallarında yanılırlar.

Türkiyənin təhlükəsizlik güclərinin canları bahasına verdikləri Vətən mücadiləsi Batının bu oyununu mütləq pozacaqdır. Buna heç kimin şübhəsi olmasın. Batı mediasının Türkiyədə bir iç savaş görmək istədiyini ortada-

dır. Ancaq onlar unudub ki, PKK-nın kürd xalqı üzərindəki hakimiyyəti xalqın iradəsinə deyil, zora arxalanıb. Ona görə də kürd xalqının böyük bir kəsimi PKK-ya qarşı Türkiyə dövlətinin apardığı əməliyyatları dəstəkləməkdədir.

- 7 iyun seçkisindən sonra hökumət qurulması hələ ki mümkün olmayıb. Avqustun 23-dək hökumət

səs verməsini yasaqlamışdı. Ancaq seçkidən sonra yaşananlar Türkiyə hökumətini bu məsələdə ciddi addımlar atmağa sövq etdi. Əgər erkən seçki olsa, HDP-nin 10 faizlik həddi keçməkdə çətinlik çəkəcəyi bir gerçəkdir. HDP sözünü tutmadı, sivil mübarizəyə keçəcəyi ilə bağlı verdiyi vədləri yerinə yetirmədi. Mən əminəm ki, bu sürət Türkiyə dövlətinin

seçkiyə getməyə hazırlaşır. Təbii, məqsədləri yenidən Türkiyədə tək hakimiyyət olaraq qalmaqdadır. Türkiyənin milli birlik və bütünlüyünə ən çox ehtiyac olduğu bir dövərdə partiyaların siyasi hesablarla hərəkət etmələri açıq xəyanətdir.

- Ölkə ciddi bir sınaqdan keçir. Bu dövərdə Türkiyənin ən böyük itkisi nədir, sizcə? Millət, döv-

"Ergenekon" məhbusu Adnan Bulut "Yeni Müsavat" a danışdı

Türkiyəni savaşa sürükləmək istəyirlər"; "Kürd xalqının böyük bir kəsimi PKK-ya qarşı Türkiyə dövlətinin apardığı əməliyyatları dəstəkləməkdədir"

"Türkiyənin milli birlik və bütünlüyünə ən çox ehtiyac olduğu bir dövərdə partiyaların siyasi hesablarla hərəkət etmələri açıq xəyanətdir"

qurulmasa, yeni seçki keçirilməlidir. Erkən seçkilərdən ən çox PKK-nın siyasi qanadı olan HDP-nin zərərli çıxacağı bildirilir. Daha dəqiqi, son iki ayda PKK-nın güney və güney-doğuda Türkiyə Silahlı Qüvvələrinə qarşı əməliyyatlarının HDP-nin parlamentə düşmək üçün 10 faizlik həddi aşmayacağına gətirəcəyi deyilir. Siz yaxın gələcəkdə Türkiyə siyasi sahəsini necə görürsünüz?

- Mən, güney və güney-doğuda vətəndaşlarımızın HDP-yə köüllü səs verdiyini düşünürəm. Həmin ərazilərdə səs PKK-lıların gücü ilə xalqdan zorla alınmışdır. Türkiyədə hər kəs bilir ki, PKK insanların HDP-dən başqa, hər hansı partiya-

xeirinə irəliləyəcək və nəzarətin zəiflədiyi bütün ərazilər Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin və təhlükəsizlik xidməti əməkdaşlarının səyi ilə yəni-dən hökumətin tam nəzarətinə keçəcək.

- Seçkidən sonra öncə MHP-nin, daha sonra isə CHP-nin AKP ilə iqtidar quracağı haqda çoxsaylı proqnozlar verildi, ancaq bu söyləmələrin heç biri doğrulmadı. Türkiyə üçün hassas bir məqamda partiyaların koalisiya çalışmalarına o qədər də həvəsli olmasına, AKP ilə araya məsafə qoymasına sizin baxışınız necədir?

- Əslində bu, AKP-nin projesidir. 7 iyun seçkisindən sonra AKP çəşidli bəhanələrlə iqtidar gücünü paylaşmağa rədd edərək erkən

lən toparlanması üçün hansı addımların atılması gərəkdir?

- AKP-nin 12 illik iqtidarı dövründə Türkiyə iqtisadiyyatı çox böyük bir borc bataqlığının içərisinə düşüb. Digər ölkələrə yatırım edənlər cəzalandırılıb, AKP-nin yarıtmaz siyasəti ilə Türkiyə samanı belə idxal edən ölkə halına gəlib. Daxildə iqtisadi çətinlikləri ölkənin xarici siyasətdəki sayısız-hesabsız uğursuzluqları müşayiət edir. Türkiyə ətrafındakı və dünyadakı dostluqlarını itirərək yalnız bir ölkəyə çevrilib. Təhsil sistemi üzərində tez-tez edilən dəyişikliklər nəticəsində dünya ilə rəqabət edəcək keyfiyyətli bir nəsil yetişdirilməsinin qarşısı alınmışdır. Türk millətinin Yeni Dünya Düzeni adlandırılan yeni bir müstəmləkəçi sistem qurularkən etməli olduğu ən önəmli iş milli birlik və bütünlüyünü qorumaq üçün əlindən gələni etməkdir. Din, məzhəb, irq ayrımcılığı üzərindən qurulmaq istənən qütbləşmə və qarışıqlıqları tamamilə aradan qaldırmaq və bu keçid dövründə bir-birimizə dəstək olmaq, sahib çıxmaq düşmənlərin oyununu pozacaq ən önəmli addımdır. Bununla birlikdə milli iqtisadiyyatın gücləndirilməsi üçün ciddi islahatlar keçirilməli, iqtisadiyyata yatırılmaq artırılmalı, Ankaranın artıq alışqanlıq halına gətirdiyi israfçılığa son qoyulmalıdır. Bütün güclər əmin olsun ki, Türkiyə sürükləndiyi bu mücadilədən başarı ilə çıxmaq gücündədir.

□ **Aygün MURADXANLI,**
musavat.com

"Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu başçılıq etdiyi media qurumlarının ünvanına söylənilən irad və itihamlarla bağlı sosial şəbəkədə yazı paylaşdı.

Həmin yazını dərc edirik: "Hər şeyləri fiksiya, yalan, palavra, saxtakarlıq! Ona görə deyirəm ki, bunlar iqtidar olsa, fəlakətin miqyası təsəvvürə belə gəlmir.

"Azadlıq" qəzeti vasitəsi ilə bərdəndə olmazın şeylər yazdırlar, yazmaqda da davam edirlər. Hakimiyyət-zad qalib qırağda, işləri-gücləri-dərd azarları mənəm. Hər gün təhqir, hər gün şantaj, hər gün çirkab!

Bunun adı nədir, Əli Kərimli? Məndən yazdıqca, ətrafın boşalır, ən sadıq adamların da səni tərk edir, kiçilirsən. Fərqi deyilsənmi?

Mənə hazırda mətbuatdan gizli saxlanan son gədenlərin adları da məlumdur. Səni daha hansı tərketmələr gözləyir, onu da bilirəm. Uşaq-muşaqla, bir də o uğursuz Fuadla tək qalır. Onun da cəmi birçə yazılıq canı var- lakin yapmarıq - ən yaxın adamının zamanında, küsülyükən, ondan nifrət edərək bizim əlimizlə qisas almazsa mane olduğumuz kimi, yenə də əxlaq və ərdəmimizi qoruyub, bu fitnə küpünün "fəaliyyətini" sakitcə izləyəcəyik. Ona cavab vermək belə artıqdır - Allah verib, o "cavabı"...

Əli Kərimli, bir siyasi lider bir qəzet redaktorundan daha nə qədər yazdıracaqsan? Sovet dövründəki kənd "anonimşik"inə dönmüsən! Bütün "ailə" qələm çalib - Akif psevdoniminə

giriş, özün də nə qədər yazırsan? Bezmirsən? Hər gün yalan, hər gün kin, hər gün böhtan istehsal etmək elə asan deyil axı. Zərərli və radiasiyalı işdir. Görürsən ki, mən dözü-rəm. Bilirsən, həm də niyə? Ona görə ki, sənin və adamlarının sözlərinin bir çəkisi olsaydı, ona ən yaxınlığıdakılar inardırlar. Hər hansı bir uğurun olardı! Kiçik də olsa, işıqlı bir işə, layihəyə imza atardın.

Daha insanlar hər şeylərini götürüb, yanından getməzdilər. Başında, çevrəndə ADAM olardı! Xərc qoyub, çağırtdığın mitinqlərə ADAM gələrdi. Heç partiyanın nominal üzvləri də gəlmir, sənin çağırışlarına! İndi əlində qalan balaca bir dəstə ilə kimə gəldi saldırsan, təhqir etdirirsən, mənəvi terrora məruz qoyursan.

Bunlar mənə viz gəlir! Tükümü belə tərpətmir. Lakin on-

Yalanın Yekaterinalarına "Qafqazın ən böyük qəzeti"nin cavabı

Rauf Arifoğlu: "Bunun adı nədir, Əli Kərimli? Məndən yazdıqca, ətrafın boşalır, ən sadıq adamların da səni tərk edir, kiçilirsən"

giriş, özün də nə qədər yazırsan? Bezmirsən? Hər gün yalan, hər gün kin, hər gün böhtan istehsal etmək elə asan deyil axı. Zərərli və radiasiyalı işdir.

Görürsən ki, mən dözü-rəm. Bilirsən, həm də niyə? Ona görə ki, sənin və adamlarının sözlərinin bir çəkisi olsaydı, ona ən yaxınlığıdakılar inardırlar. Hər hansı bir uğurun olardı! Kiçik də olsa, işıqlı bir işə, layihəyə imza atardın.

Daha insanlar hər şeylərini götürüb, yanından getməzdilər. Başında, çevrəndə ADAM olardı! Xərc qoyub, çağırtdığın mitinqlərə ADAM gələrdi. Heç partiyanın nominal üzvləri də gəlmir, sənin çağırışlarına! İndi əlində qalan balaca bir dəstə ilə kimə gəldi saldırsan, təhqir etdirirsən, mənəvi terrora məruz qoyursan.

Bunlar mənə viz gəlir! Tükümü belə tərpətmir. Lakin on-

larla namuslu insanlar, vicdanlı hərəkətçilər var ki, sənin Facebook müharibələrinin ucbatından, zombilərini böhtanlarından gecələr yata bilmir, əsəbi-ləşir, həyatı zəhərə dönür.

İmkan varsa, onların da "dozasını" mənə yüklə. Kimsə ilə işin olmasın. İqtidarı, guya rəqibin olan prezidenti mənə görə necə unutmusansa, onları da unut, getsin...
Lakin qəzetimə, 60 nəfərin çalışdığı media qrupumuza dil uzatma. İçi mən daxil, o insanların hər birinin sənin və yaxınlarının üstündə haqqı-sayı var. Darda olanda, hakimiyyət üstünə gələndə, qapını döyəndə ilk haraya zəng vurduğunu unutma! İqtidar sənə düşmənçilik edəndə, adına müxtəlif ayamalar yazanda, bu jurnalistlər hər dəfə sənə dəstək veriblər, imzalarını sənə görə riskə atıblar. Mənə yaz, qəzetlə, kollektivlə işin olmasın.

Buna dözməyəcəyik və adekvat cavab alacaqsan.

Məsələn, bizim əməyimizə də ləkə ataraq, media sektorundakı liderliyimizə dil uzadırsan! Həm də qarşımıza kimi çir-

xarırsan - sınıq-salxaq, qəzet, sayt demək mümkün olmayan "Azadlıq"! Söyüş makinasını. Feysbuk uzantısını! Götürüb yazdırırsan ki, "Yeni Müsavat"ı və musavat.com-u oxuyanlar azalıb, "Azadlıq" qəzetini oxuyanlar çoxalıb! Rəqəmlər irəli sürürsən ki, filan yazını "Azadlıq"da 110 min oxuyurlar, "Yeni Müsavat"da 15 min.

Bir şey demirəm. "Azadlıq" qəzeti son bir ildə o qədər geri gedib ki, artıq reytinglərdə yoxdur! Oxu sayı isə istənilən qədər əllə düzəldilən bir rəqəmdir. Kustar bir şey, yeni. Məsələn, mən bu yazını programistə xahiş etdim, 5 saniyəyə 110 min nüsxəyə qaldırdı.

http://musavat.com/news/yazarlar/rauf-arifoglunun-evezi-ne-akif-ashirli-hebsde-yatdim-i-ferq-olaraq_283753.html

Sənin "Google Analytics" deyilən reyting sistemindən

13.08.2015 Posetiteli 9 732 Vçera

12.08.2015 Posetiteli 28 079

Sənə və bu yalanları sənin üçün toxuyanlara sual verirəm! Necə olur ki, hazırda cəmi 9732 girişi olan bir saytda yalnız mənə aid olan yazını saat 12 radələrində 20 mindən artıq adam oxuyur? Necə olur ki, cəmi 28 min girişi olan saytda bir gündə 110 min oxu sayı "əldə" edilir?

Məsələ aydındır! Və bunu çoxları bilir! Oxu sayını artırmaq çox rahatdır - biz də hər hansı materiala 100 min oxucu "əlavə" edə bilərik. Lakin İP sayını saxtalaşdırmaq çətindir! "Google Analytics"i aldatmaq isə mümkündür! Siz İP sayını saxtalaşdırmağa qalxsanız, "Google Analytics" dərhal fiksə edəcək və sizin Google Adsense reklamlarınızı dayandıracaq! Bunu bilirsiniz! Ona

görə də girişi deyil, materialların oxu sayını "qaldırırsınız!" Hər zaman etdiyiniz saxtakarlıq, yeni! "LIKE" saxtakarlığı kimi!

Bizsə etmirik, etməyəcəyik. Saytımızın oxucularının azalması ittihamı isə gülməlidir! Ölkədə gərgin, diqqətəşayan hadisələr olanda, "qazan qaynayırsa" saytın tirajı artır, olmayanda isə qismən, azalır! Bu, dünyanın hər yerində belədir!

İndi isə "Google Analytics"dən hərdən açıqladığımız rəqəmləri, sayta giriş trafiklərini açıqlayıram. Bunu hər zaman etmirik - yalnız reklam verənlərə açıyıq. Lakin ola bilər, Əli Kərimlinin növbəti yalanlarına kimlərsə inanar deyə, ortaya sübut qoyuruq.

Gördüyünüz kimi, burada rəqəmlər milyonlar və 100 minlərlə ölçülür. Saytda bu saniyədə 1800 dan artıq unikal İP təmsilçisi var. Girişlərin 87 faizi birbaşadır! Yeni www.musavat.com yığaraq girir oxucular. Ordan-burdan "alma" deyil! Reytingdə bu cür məsələlər ən önəmli faktor sayılır!

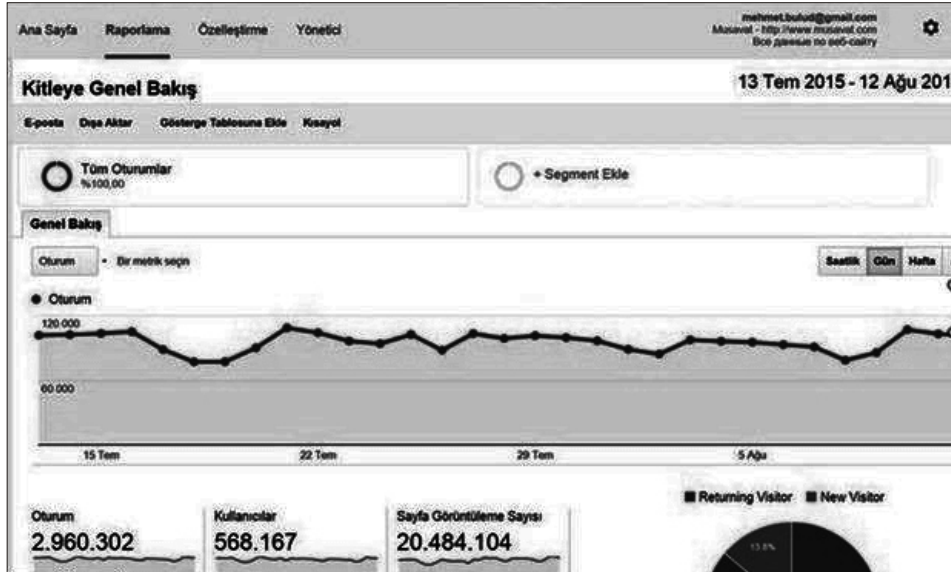
Bu bizim! Bir ayda 20.484.104 səhifəsi - materialı oxunan! Və bunlar minlərlə xəbərimizin arasında paylaşılan real, saxtalaşdırılmayan oxu rəqəmlərinə paylaşılır! 20 milyon 484 min! Anladın, Yalana Doymayan!

Çünki Qafqazın, hətta MDB məkanının ən böyük, ən tirajlı media quruluşlarından biri də bizə məxsusdur.

Və biz bununla qürur duyuruq!

Sizi həqiqətimizlə, faktlarımız və 3 milyon oxucumuz, 20 milyon oxunan səhifemizlə əzizlik!!!

P.S. "Azadlıq" qəzetinin hansı fərqlə "oxucu sayı" əldə etdiyini sübuta yetirmək üçün cəmi 10 saniyə zaman ərzində bu yazının oxunma sayını 2 mindən 200 minə çıxarıram. Hansı ki, onlar bunu hər zaman edirlər və hər kəsi aldadırlar!

Bu küçə harasa aparır...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bir neçə il bundan əvvəl in söhbətidir. Mərkəzi Univermağın (o vaxt belə adlanırdı, indisə bilmirəm...) yanında bir oğlan səkinin üstünə kitabları düzüb özü üçün ticarət yapardı...

Mən də hər dəfə işdən qayıdanda bu "səyyar dükən"dakı kitablara baxırdım və tez-tez də oradan kitab alırdım...

Bir dəfə gözüm kiçik, olduqca kiçik bir kitaba sataşdı - Vladimir Visotskinin kitabı idi. Tərəddüd etmədən aldım... Oxuya-oxuya metroya çatdım və bir də gördüm ki, bu kiçik kitabı elə yolda oxuyub qurtarmışam...

Bir vaxtlar o, yaman, olduqca çox populyar idi, az qala əfsanəvi bir insan idi - aktyor, şair və bard...

Onun teatrdakı rolları haqqında, xüsusən də Hamlet rolunu haqqında az qala əfsanə kimi danışdılar... Hələ onun kinolardakı rolları... Güman ki, "Görüş yerini dəyişmək olmaz" filmi xatırlayırınsız... Adamlar bəzi filmlərə yalnız ona görə baxmağa gəlirdilər ki, orada Visotski oxuyurdu...

Həm də gözəl bir bard... O vaxt bəlkə də insanlar bilmirdi ki, böyük rus şairinin müasiridirlər, onunla bir şəhərdə yaşayırlar. Sonra, bəli, yalnız sonra bu adam 20-ci əsrin ən böyük rus şairi adlanacaqdı...

Bilmirəm, onu antisovetçilərə aid etmək olardı mı? Bu adam bütün davranışı ilə "qaydalardan istisna" idi - tamam fərqli şəkildə yazır, tamam fərqli şəkildə rol oynayır, hətta tamam fərqli şəkildə sevirdi... Onun aktrisa Marina Vladi ilə məhəbbəti də bir əfsanə idi - neçə il Moskva ilə Paris arasında qalmışdı...

Amma mən yenə də onu antisovetçilərə aid edə bilmirəm. Yox, o, heç nəyə "anti" ola bilməzdi. O, sadəcə, qeyri-standart, tamamilə orijinal bir adam idi...

Bəli, onu necə antisovetçi elan edəsən ki, bu adamın müharibəyə aid filmlərdə oxuduğu mahnıları dinləyəndə adamın gözlərindən ixtiyarsız olaraq yaş tökülürdü?..

Əslində o, rus Hamleti idi... Həssas, doğrucul, həqiqət axtaran, xəyanəti başlıya bilməyən rus Hamleti... Bəli, o, özü də canlı Hamlet idi... Həyat bir çox hallarda sənətdən daha qəliz olur. Hətta çox istedadlı aktyorlar belə həyatda tamam başqa cür olurlar, onlar səhnədə, çəkiliş meydanında sadəcə, rola girirlər...

Amma Visotski üçün bir rol vardı - o, da elə Visotskinin özü idi. Hamlet də, digər rollar da sadəcə, paltar dəyişmək idi, başqa cür qrimlənmək idi... Elə bu səbəbdən də mən ona aktyor kimi baxa bilmirəm - bir daha deyirəm ki, onun tək bir rolu vardı, bu da onun özü idi...

Qərəz, gəlim mətləb üstünə. Nədən birdən Visotskini xatırladım? Bu günlərdə oxudum ki, Moskvada küçələrdən birinə Visotskinin adını veriblər...

Doğrusu, mən elə bildirdim ki, bir yox, bir neçə Visotski küçəsi var... Amma belə deyilmiş...

Adlar və küçələr, meydanlar... Elə adamların adına küçə verirlər ki, adam bunu heç hiss etmir, bunun fərqi yoxdur... Düşünürsən ki, bu küçəyə X adı veriblər, amma eyni uğurla Y adı da verərdilər və heç nə dəyişməzdi...

Amma adam da var ki, onun adı harasa verildə o yer tamam dəyişir və sirlə bir mənə kəsb etməyə başlayır...

Həm də bu məsələ mənə Rusiyada baş verən proseslərin kontekstində maraqlı görünür. Çox çalışıram ki, bugünkü Rusiyayı hiss edim...

Amma hər şey sanki qərribə şübhələrdə olduğu kimi təhrif edilmiş, gülməli hala salınmış və hətta bir az da eybəcərləşdirilmiş tərzdə çatır mənə...

Mən indiki Rusiya kinosundan, ədəbiyyatından və musiqisindən Rusiyayı görə bilmirəm, o, mənə çatmır...

Bir-iki ayın söhbətidir. Rusiyada dövlət mükafatları təqdim olunurdu. Laureatlardan biri də Aleksandra Paxmutova idi... Nədən indi "Ümid" və ya rusca deyildiyi kimi, "Nadejda" kimi mahnılar yaranmır?..

Sonra da deyirlər ki, insanlar nostalji keçirir. Niyə də çirməsinlər? Biz də, siyasətçilər də və elə zaman da insanların əlindən çox şey almışıq, amma əvəzində onlara heç nə verməmişik. Bəzən baxıb görürsən ki, insanların, lap elə bütöv bir ölkənin keçmişindən başqa heç nəyi yoxdur. Hələ bu, da bizi sakitləşdirmir, dinc durmur, o keçmiş də insanların əlindən qoparmaq və ayaqlar altına atıb tapdalamaq istəyirik...

Amma Moskvada bir küçə var - Visotski küçəsi... Adamlar çox şey istəmir və çox şey tələb etmir... Bir şeirin, bir nəğmənin ucundan tutub həmin küçə ilə sadəcə, addımlamaq, bəli, addımlamaq istəyirlər, çünki onlara elə gəlir ki, bu küçə onları harasa aparır...

Kremlin zorakılıq və təcavüz ssenarisi işə düşür?

Rusiya Qafqaza hərblə qayıdır

Azərbaycana və bölgəyə real təhlükə

Moskvanın regionun xəritəsini istədiyi kimi dəyişdirmək planı var; Qərbin "beyin mərkəzləri"ndə NATO-Rusiya müharibəsindən danışmağa başlayırlar; ekspertlərdən həyəcanlı xəbərdarlıqlar...

Rusiyanın Güney Qafqaz planları getdikcə daha qorxulu məzmun almaqdadır. Vyana anlaşmasının İranın Qərblə yaxınlaşmasına stimül yaratmasından açıqca narahət olan Kreml ələxüsus özünün cənub cinahı (*periferiyası*) boyu hərbi cəhətdən möhkəmlənmək, paralel surətdə bölgə ölkələrini, o cümlədən Türkiyəni və İrani, nəhayət, Qərbin özünü təhdid etmək xətti götürür.

Ötən saylarımızda vurğuladığımız kimi, bundan ötrü Rusiya ən avantürüst, bölgənin və dünyanın dengesini pozacaq addımlara belə hazır kimi görünür. Əsas hədəf əlbəttə ki, NATO-ya, Avropa Birliyinə can atan qonşu Gürcüstandır. Qırımından görünür ki, şimal qonşumuz bu prosesi nəyin bahasına olursun durdurmaq, Gürcüstan timsalında Azərbaycana da dərs vermək, ən önəmli, ABŞ və NATO-nu elə regionda cəsarət, hərbi, demokratik dayaqlarını sarsıdıb, bölgəyə yollarını etibarlı şəkildə bağlamaq niyyətindədir.

Maraqlıdır ki, bu arada vəziyyətdən çıxış edən Qərbin bəzi "beyin mərkəzləri" Rusiya ilə NATO (ABŞ) arasında müharibədən danışmağa başlayırlar. "Son vaxtlar NATO və Rusiyanın keçirdiyi iri hərbi təlimlər beynəlxalq konfrontasiya üçün ocağa tökülən yağ bənzəyir". Musavat.com-un məlumatına görə, bu barədə Britaniyanın "The Guardian" nəşri "European Leadership Network" analitik mərkəzin hesabatına istinadən yazıb.

"Bir-biri ilə mümkün konflikte hazırlaşmağa yönəlmiş təlimlər hər dəfə daha böyük miqyas almadaqdadır. Belə təlimlərin özü silahlı münaqişənin mümkünlüyünü daha real edir" - hesabatda deyilir. Mərkəz müharibədən qaçmaq üçün tərəfləri tez-tez ünsiyyət qurmağa, öz hərbi tədbirlərini daha şəffaf etməyə, təlimlərin miqyasını, sərhəd boyu hərbi qüvvələrin məhdudlaşdırılmasını azaltmağı nəzərdə tutan anlaşma əldə etməyə çağırır, çünki "hər bir yeni təlim əks tərəfdən təxribat kimi qəbul edilir və

qarşılıqlı etimadsızlığı və qeyri-müəyyənliyi gücləndirir".

Ekspertə görə, Moskva Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistanı tam nəzarət altına almaqla gələcəkdə bölgədən həm İrani, həm də orada çalışacaq Qərb şirkətlərini təhdid etmək üçün istifadə etməyə çalışacaq: "Bu siyasət əvvəllər də geniş istifadə olunub. Rusiya öz cənub cinahını möhkəmləndirmək istəyir".

Politoloq habelə Rusiyanın İŞİD-ə mübarizə adı altında Gürcüstan və Azərbaycana müdaxilə edəcəyini mümkün sayır: "Fikrimcə, Rusiya Gürcüstanı bunun üçün hansısa hərbi əməliyyata sövq etmək istəyir. Ona görə ki, Rusiyanın daxili ictimai mühitində həmişə militarist, şovinist əhval-ruhiyyə üstünlük təşkil edib. Rusiya belə bir savaşa çalışır. Moskva bir müddət öncə bəyan elədi ki, Şimali Qafqazda İŞİD-ə qarşı anti-terror əməliyyatlarına başlayıb. Bu da eyni məqsədlərə yönəlib. Prinsip etibarilə Azərbaycan və Gürcüstanla dava açmaq mümkün olmadıqda daxilində kimlərsə qarşı savaşa açıb, onu qonşu özlətlərin ərazisinə keçirmək lazımdır. Bu üsul vaxtilə Çeçenistan müharibəsində sınaqdan keçirilib. Məsələn, variantlar sırasında savaşı Gürcüstanda çəçenlərin yaşadığı Pankisi dərəsinə keçirmək və sonra terrorla mübarizə adı altında Gürcüstanı qonşu yeritmək və yaxud Dağıstanı Azərbaycanla keçirib, terrorla mübarizə adı altında bizim torpaqlarımıza təcavüz etmək ssenarisi də ola bilər".

Ə.Oruçlu Rusiyanın İrəvana quru yol açmaq məqsədindən də əl çəkmədiyini söyləyib: "2008-ci ilin avqustunda Rusiya İrəvanla quru yolunu açmağa çalışırdı. O zaman Cənubi Osetiyadan rus qoşunlarının Gürcüstanın qərbi istiqamətində irəliləyişi müşahidə olunmuşdu. Analitiklər bunu onunla izah edirdilər ki, Rusiya Cavaxetiya-

ya yol açmaq və oradan da Ermənistanı çıxış əldə etmək istəyir. İstisna deyil ki, Rusiya həmin plana bu gün də cəhd edir. Cənubi Osetiyadan Cavaxetiya yolu açmaqla həmin ərazidə separatçı qüvvələr aktivləşəcək. Daha sonra Ermənistanı quru yolu açılacaq. Rusiya bu sahədə təcrübəlidir. İstənilən halda bütün ssenarilər zorakılıq, hərbi təcavüz, işğal üzərində qurulub".

***

NATO Əməkdaşlıq İnstitutunun rəhbəri Fərrux Məmmədov isə o fikirdədir ki, Rusiya Gürcüstanda digər xaos proseslərin başlanması üçün artıq Gümrüdəki bazası vasitəsilə kəşfiyyat işlərinə başlayıb (axar.az). Onun sözlərinə görə, ABŞ bir neçə il ərzində öz qoşunlarını Gürcüstanda yerləşdirəcək: "2014-cü ilin sentyabrında keçirilən Uels sammiti zamanı qeyd etmişdik ki, bu sammitdən sonra Rusiya-

nın Cənubi Qafqazda aqressiyası daha da genişlənəcək. Buna misal olaraq, Gürcüstanın ərazi bütövlüyünün təhdid altına düşməsi, Ermənistanın Gümrü şəhərindəki bazası vasitəsilə Azərbaycana olan basqıların artacağını göstərmişdik. Qeyd etmişdik ki, 2016-cı ildə NATO-nun Polşa sammiti öncəsi Rusiya Gürcüstanın ərazi bütövlüyünə təhdid olan siyasət yürüdəcək. Ən pisi isə bu siyasətdə əsas məqsədin Gürcüstanın NATO-ya gedən yolunu kəsmək olmasıdır. NATO-ya üzv qəbul olunarkən burada həmin ölkənin ərazi bütövlüyü xüsusi olaraq qeyd edilir. Rusiya Gürcüstanın NATO-ya yaxın olduğunu bilir və 2016-cı il yaxınlaşdıqca bu aqressiyasını genişləndirir. Kreml Tiflisə qarşı indiki siyasətilə də kifayətlənməyəcək. 2018-ci ilə qədər Cənubi Qafqazın siyasi xəritəsində müəyyən dəyişikliklərin olması gözlənilir. Görünür, bu da həmin proseslərin bir hissəsi olacaq. Bütün bunlar Rusiya aqressiyasının daha aktiv fazaya keçəcəyindən xəbər verir".

***

Bölgəmiz ətrafında formalaşan son durum rəsmi Bakını da çəvik və ölçülü-biçili addımlar atmaq zorunda qoyur. Rusiya təhlükəsi bu addımların ən azı 6 istiqamətli olmasını dikte edir: **1.** Qarabağ məsələsində Moskvanın avantürüst hərəkatı üçün heç bir bəhanə verməmək; **2.** Rusiyanın Azərbaycanda artıq hərəkatə keçən "5-ci kolon"cularının ciddi nəzarətdə saxlanması. **3.** İŞİD-ə bağlı müdaxilə üçün Kremlə bəhanə yaratmaqdan yayınmaq; **4.** Türkiyə ilə sinxron addımlar atmaq; **5.** Şimaldakı (sərhəddəki) potensial separatçı bölgədəki prosesləri nəzarətdə saxlamaq. **6.** Gürcüstandakı soydaşlarımızın Rusiyanın təxribatçı planlarında iştirakdan çəkindirmək üçün tədbirlər görmək.

□ Analitik xidmət

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ

YENİ ÜSAVAT
N 177 (6205) 14 avqust 2015

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanın gələn ay Nyu-Yorkda BMT Baş Məclisi sessiyası çərçivəsində növbəti görüşü planlaşdırılır. Görüş təşəbbüsünün daha çox Qərbdən gəldiyini nəzərə alsaq, ehtimal olmaq olar ki, ABŞ onun daha çox yadda qalan olması üçün görəkən minimum addımları hər halda atacaq.

Belə bir gümanı İrənin nüvə dosyasına dair Vyana anlaşmasının əldə olunmasına Vaşinqtonun hələdə töhfə verməsi gücləndirir. Doğrudur, həmin anlaşmaya Rusiya ən azından mane olmayıb, çünki böyük regional oyunçu sifatını saxlamaq ondan ötrü az önəmli deyildi. Qarabağ məsələsində isə bəllidir ki, Kreml qat-qat ciddi maraqlar və hədəflər güdür, o cümlədən söhbət Rusiya ilə bilavasitə həmsərhəd bölgədə Qərb (NATO) ilə münasibətlərin perspektivindən və qeyri-müəyyənliyindən gedir.

Qərb-Rusiya münasibətləri isə SSRİ dağılından sonra bəllidir ki, hazırda ən soyuq dönməni yaşayır. Bu xüsusda bir çox analitiklərə görə, dünya siyasi və iqtisadi konyukturanın sürətlə dəyişməsi fonunda Azərbaycan və Ermənistanın dövlət başçılarının görüşündə hansısa

yeni təkliflərin müzakirəyə çıxarılacağını söyləmək çətin-dir.

Xatırladaq ki, atəşkəs dönməsində 26 belə görüş olub və ən yaxşı halda heç bir hüquqi qüvvəsi olmayan ümumi bəyannamənin qəbul edilməsi ilə başa çatıb. Bu dəfə tələsə qırıla biləmi - heç olmasa Amerikanın ısrarları nəticəsində? Prezidentlər aydındır ki, Nyu-Yorka əliboş gedəcək, bəs vasitəçilər? Onlar nə ilə gələcək, masa üzərində yeni bir şey qoyulacaqmı?

***

Ötən illərin səmərəsiz danışıqların acı təcrübəsi göstərdi ki, işğalçı Ermənistan münasibət dəyişməyincə, problem yerindən tərpənməyəcək. Bu münasibət isə ilk olaraq ya Rusiya səviyyəsində dəyişməlidir, ya da ABŞ (Qərb) səviyyəsində - necə ki, İrana münasibətdə həm Ağ Ev, həm də Kreml köhnə

ABŞ-da Qarabağ danışıqları nə vəd edir?

Prezidentlər və vasitəçilər Nyu-Yorka nə ilə gedir, masa üzərinə nə gətiriləcək? Ekspertlər nikbin deyil, ona görə ki...

ritorikası, effektiv yanaşmanı dəyişdikdən sonra Vyana anlaşması reallaşdı.

Hələ ki, belə bir şey müşahidə edilmir. Rusiya da, Qərb də Qarabağa dair BMT-nin, AŞPA-nın, Avropa

Parlamentinin, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, digər mötəbər qurumların qətnamələri ortada olduğu halda təcavüzkarın "başını tumarlamaqda" davam edir. Bu fonda Ermənistanın danışıqların bütün mərhələlərində qeyri-konstruktiv mövqə nümayiş etdirməsi təəccüb doğurmur.

Rəsmi İrəvanın güzəştətsiz mövqə sərgiləməsini sübhətsiz ki, həm də ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin birbaşa və ya dolaylı yolla erməni-pərəst mövqə tutması, aparıcı güclərin Kırım, Abxasiya, Cənubi Osetiya separatçılılarından fərqli olaraq Qarabağ separatçılına isti münasibət göstərməsi şərtləndirir. Təkrar sadalamayacağıq, faktlar, dəli-sübutlar yetərin-cədir.

Bu və digər amilləri ciddiylə alan bir çox müşahidəçilər hətta Nyu-York görüşünə Rusiya prezidenti Vladimir

Putinin qatılacağı təqdirdə də sensasion nəticənin olmayacağını düşünür. Nəticə üçün təkrar edirik, həmsədr dövlətlər - ABŞ, Rusiya və Fransa Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğal etdiyini rəsmən bəyan etməsi lazımdır. Bu da yoxdur.

Nyu-York görüşünə nəticəliliyinə əngəl yaradan amillərdən biri də hazırda Qərb və Rusiyanın, həmçinin qardaş Türkiyənin başının Yaxın Şərq hadisələrinə, Suriya, İŞİD məsələlərinə qarışmasıdır. Məlum olduğu kimi, sadalanan böhranlı məsələlərdə də iki fəvqəlgüc bir-birinə zidd maraqlar və taktika güdür. Vəziyyət o yerə çatıb ki, ümumi düşmən sayılan İŞİD-ə qarşı mübarizədə də Rusiya ilə Amerika yaxınlıq etmək istəmir. Paralel surətdə Rusiya üçün strateji önəm kəsb edən Ukraynadakı münaqişəyə görə Qərblə Rusiya aşkar qarşıdurma vəziyyətindədir.

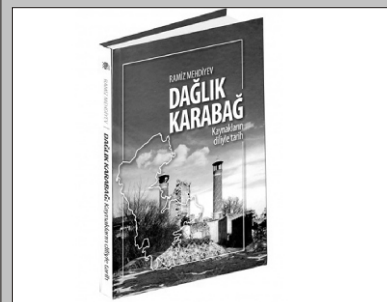
müharibə riski kəskin böyüyə bilər. Çünki istənilən sülhün, anlaşmanın alternativ müharibədir, hərbi əməliyyatdır.

***

Konkret olaraq Azərbaycan tərəfinin Nyu-Yorka hansı yeni təkliflə getməsinə gəlincə, belə bir təklifə ehtiyac da yoxdur. Çünki Azərbaycan işğala məruz qalan tərəfdir. Bununla hər şey deyilib. Bakının yeganə təklifi yuxarıda sadalanan qətnamələrin, beynəlxalq hüquq normalarının hamı tərəfindən sözsüz əməl edilməsinə, qanunsuz şəkildə mühakimə edilən azərbaycanlı girovlar Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad edilməsinə çağırış və dəvət ola bilər. Bundan da ədalətli təklif?

Bu baxımdan istisna deyil ki, ABŞ görüşündə əsas müzakirə predmetlərindən biri məhz azərbaycanlı girovların taleyi ilə bağlı olacaq.

Ramiz Mehdiyevin Qarabağ gerçəklikləri haqda kitabı türk dilində

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin "Dağlıq Qarabağ: məxəzlərdən oxunmuş tarix" kitabı Ankarada türk dilində çapdan çıxıb. Türkiyənin "Berikan" yayım evi tərəfindən çap edilən kitabda münaqişənin yaranma səbəblərini əks etdirən, habelə Dağlıq Qarabağın bu ərazidəki Azərbaycan dövlətlərinə mənsub olmasını dəqiq göstərən müxtəlif tarixi mənbələr əksini tapıb.

Nəşrdə Cənubi Qafqazda ilk dövlət qurumlarının yarandığı vaxtdan başlanan tarixi dövr əhatə edilir və regionun müasir dövrə qədər tarixindən bəhs olunur.

Əsərin müəllifi ilk fəsillərdə erməni (hay) etnosunun Kiçik Asiya ərazisinə və sonralar Cənubi Qafqaza gəlmə olmasını elmi cəhətdən əsaslandırır.

Kitabda antik və orta əsrlər dövrünə aid çoxsaylı məxəzlər, habelə yeni və müasir dövrün sənədləri əsasında Cənubi Qafqazın həqiqi tarixi göstərilir, erməni etnosunun bu əraziyə yalnız XIX əsrin əvvəlində gəlməsi qeyd edilir. Müəllif sistemli şəkildə bir dövrdən digərinə keçərək Dağlıq Qarabağ ərazisində vəziyyəti və bu diyarın bütün tarixi ərzində ermənilərin orada olmamasını diqqətə çatdırır. Qeyd olunur ki, yalnız XIX əsrin birinci yarısından demografik vəziyyətdə dəyişikliklər baş verir. Nəticədə Qərbi Azərbaycanın bəzi mahallarında - indiki Ermənistan Respublikasında ermənilər sayca üstünlük təşkil etməyə başlayır. Bildirilir ki, tarixi konyunktur ermənilərə azərbaycanlıların əzəli torpaqlarında öz dövlətçiliyini qurmağa imkan yaradıb.

Müəllif, həmçinin diqqəti XIX əsrin birinci yarısından başlayaraq ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə köçürülməsi nəticəsində demografik vəziyyətdə baş verən dəyişikliklərə cəlb edir. Həmin dövrdə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər mahallarında, eləcə də tarixi Azərbaycan ərazisi olan indiki Ermənistan Respublikasında ermənilərin sayca üstünlük təşkil etməyə başlamasının imperiya siyasətinin nəticəsi olduğu diqqətə çatdırılır.

Kitabda eyni zamanda, Ermənistanın azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə və soyqırım siyasətindən bəhs olunur, Dağlıq Qarabağ probleminin meydana gəldiyi tarixi şəraitin elmi izahı verilir. Ramiz Mehdiyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin artıq müharibəyə çevrildiyi bir məqamda beynəlxalq erməni terror təşkilatlarının bu işdə iştirakına da diqqət cəlb edib.

Nəşrin müəyyən fəsilləri münaqişənin hüquqi bazasına həsr edilir, ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində aparılan danışıqlarda Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqə tutması ilə yanaşı, Qrupun həmsədri olan böyük dövlətlərin mövqeyində özünü büruzə verən ikili standartların danışıqlar prosesinin nəticəsiz qalmasına səbəb olduğu göstərilir.

Ordenli hökumət

Kimlər hansı yüksək mükafatı alıb?

Vaxtaşırı olaraq ölkənin dövlət, hökumət adamları Azərbaycan Respublikasının ordenləri ilə təltif edilir. Transparency.az saytı Azərbaycan Respublikasının ordenləri ilə təltif olunmuş ali vəzifəli şəxslərin və Nazirlər Kabinetinin üzvlərinin siyahısını

hazırlayıb. Siyahını təqdim edirik:

Prezident **İlham Əliyev** - "Heydər Əliyev" ordeni
 Baş nazir **Artur Rəsizadə** - "İstiqlal", "Şöhrət" və "Şərəf" ordenləri
 Milli Məclisin sədri **Oqtay Əsədov** - "Şərəf" ordeni
 Prezident Administrasiyasının rəhbəri **Ramiz Mehdiyev** - "İstiqlal" və "Şərəf" ordenləri
 Baş nazirinin müavini **Abid Şərifov** - "Şöhrət" ordeni
 Baş nazirinin müavini **İsmət Abbasov** - "Şöhrət" ordeni
 Baş nazirinin müavini **Əli Əhmədov** - "Şöhrət" ordeni
 Baş nazirinin müavini **Elçin Əfəndiyev** - "Şərəf" ordeni
 Baş nazirinin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri **Əli Həsənov** - "Şöhrət" ordeni
 Daxili işlər naziri **Ramil Usubov** - "Azərbaycan Bayrağı" ordeni
 Müdafiə naziri **Zakir Həsənov** - "Azərbaycan Bayrağı" ordeni
 Ədliyyə naziri **Fikrət Məmmədov** - "Şöhrət" ordeni
 Müdafiə sənayesi naziri **Yavər Camalov** - "Şöhrət" ordeni
 Fövqəladə hallar naziri **Kəmaləddin Heydərov** - "Şöhrət" ordeni
 Energetika naziri **Natiq Əliyev** - "Şöhrət" ordeni
 Gənclər və idman naziri **Azad Rəhimov** - "Şöhrət" ordeni
 Kənd təsərrüfatı naziri **Heydər Əsədov** - 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni
 Vergilər naziri **Fazil Məmmədov** - "Şöhrət" ordeni
 Səhiyyə naziri **Oqtay Şirəliyev** - "Şöhrət" ordeni
 Nəqliyyat naziri **Ziya Məmmədov** - "Şöhrət" ordeni
 Rabitə və yüksək texnologiyalar naziri **Əli Abbasov** - "Şöhrət" ordeni
 Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri **Mübariz Qurbanlı** - "Şöhrət" ordeni
 Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri **Abbas Ələsgərov** - "Şöhrət" ordeni
 Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri **Hicran Hüseynova** - "Şöhrət" ordeni
 Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi **Firudin Nəbiyev** - 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" və "Azərbaycan Bayrağı" ordenləri
 Milli Arxiv İdarəsinin rəisi **Ataxan Paşayev** - "Şöhrət" ordeni.

İsveçdəki Azərbaycan diplomatlarına 11 min 700 avro cərimə kəsildi

Azərbaycanın İsveçdəki səfirliyində qeydiyyatda olan avtomobillərə yol hərəkəti qaydalarının pozulmasına görə 11.700 avro cərimə yazılıb.

Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, bu haqda İsveç mətbuatı yazır.

Bildirilir ki, Azərbaycan diplomatları cəriməni ödəməkdən imtina edir. Çünki diplomatik toxunulmazlıq statusu məhkəmə icraçılarının cərimənin ödənilməsinə tələb etməsinə imkan vermir və ancaq İsveç XİN məsələni həll edə bilər.

Qaydanı pozanlar isə təkə Azərbaycan diplomatları deyil. Diplomatik nömrə nişanlı maşınlarla park etmə qaydalarını pozmaq və bu zaman cərimələrdən qorxmamaq olar. Adətən belə hallarda avtomobil sahibləri cərimələri ödəməkdən imtina edəndə iş məhkəmə qərarlarının icrası üzrə dövlət xidmətinə (Kronofogden) göndərilir.

Bu strukturun isə diplomatlardan cəriməni tələb etmək hüququ yoxdur və nəticədə materialları İsveç XİN-ə göndərir.

Hazırda yol hərəkəti qaydalarını pozan və cəriməni ödəməyən diplomatlar arasında Türkiyə səfirliyinin işçiləri liderlik edir. Onların "ayağında" 18 min avro ödənilməmiş cərimə var.

İkinci yerdə 11,7 min avro ödənilməmiş cərimə ilə Azərbaycan səfirliyi gəlir. Üçüncü yerdə isə 11 min avro ilə Rusiya səfirliyidir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan diplomatları Avropanın digər ölkələrində də özlərini adətən bu cür aparırlar. Bu yaxınlarda Hollandiya hökuməti yerli mətbuatın sorğusu əsasında ölkədə akkreditə olunmuş xarici diplomatların yol hərəkəti qaydalarını pozduğuna dair statistikanı açıqlayıb.

Statistikaya əsasən ötən il diplomatik nömrə nişanlı avtomobillərə 2871 dəfə cərimə kəsilib. 2013-cü ildə isə bu rəqəm 4 mindən yuxarı idi.

2014-cü ildə xarici diplomatlara kəsilən cərimələrin ümumi məbləği 198 min 23 avrodur.

Həmçinin məlum olub ki, Hollandiya hökumətinin sərt xəbərdarlığından sonra xarici diplomatlar cərimələri ödəməyə başlayıblar. Buna baxmayaraq Rusiya diplomatları cərimələrin ödənilməsinə hamıdan çox ləngidir. Onlardan sonra Gürcüstan və Azərbaycan diplomatik məmurları gəlir.

Moskvaya qarşı hazırkı sanksiyalar arzu edilən effekti vermir, Kremlin durdurmaq üçün Qərb Rusiya enerji resurslarının Avropa Birliyinə ixracını məhdudlaşdıracaq. Bu barədə "Newsweek" jurnalı xəbər yayıb. Qeyd edilir ki, Rusiyadan neft alqısına qadağa bu ölkənin iqtisadiyyatına ciddi zərbə olacaq, çünki Rusiya büdcəsinin 40%-i xam neftin satışından əldə olunan gəlirlər hesabına formalaşır.

Bildirilir ki, əgər Moskva cəza kimi ölkənin SWIFT beynəlxalq bank ödəmə sistemindən uzaqlaşdırılmasına qarşı hansısa ehtiyat variantına malikdirsə, Avropa Birliyinin neft embarqosu Kremlin asan əşya bilməyəcəyi fiziki maneə olacaq.

Daha sonra deyilir ki, Rusiyanın ixrac neftinə tam qadağa qoyulması Kremlə güclü bir signal olacaq və onun Avropa Birliyindən asılılığını nümayiş etdirəcək.

Bir çox ekspertlər hesab edir ki, Qərbin Rusiya neftindən imtinası öldürücü effekt verə bilər.

Bu barədə danışan politoloq **Qabil Hüseynli** Rusiyaya tətbiq olunan sanksiyaların həqiqətən də ciddi effekt vermədiyini bildirdi. Onun sözlərinə görə, neft və qazdan gələn gəlirlər, meşə materiallarının, silah-sursat satılması hesabına əldə edilən vəsait yenə də rus hərbi maşının tam gücü ilə işləməsinə rəvac verir. Ona görə də böyük güclər qərara gəliblər ki, Rusiyaya daha ciddi sanksiyalar tətbiq etsinlər: "Bu sanksiyalar içərisində öldürücü rol oynaya biləcək sanksiya Rusiyanın beynəlxalq bank sistemləri şəbəkəsindən uzaqlaşdırılması ola bilər ki, bu da nəzərdə tutulur. İkinci mühüm addım Rusiyadan neft alan Avropa Birliyi ölkələrinin Rusiya neftindən imtinasıdır. Artıq Səudiyyə Ərəbistanı və İranda danışıqlar aparılıb. Rusiyadan alınan neftin əvəzinə Səudiyyə Ərəbistanı həm neftin istehsalını artıracaq, həm də Rusiyanın

Qərb Rusiyanın yaxın gələcəyi üçün öldürücü plan hazırlayıb

Tanınmış politoloqun fikrincə, Rusiya neftindən imtina planının gerçəkləşməsinə hesablanıb

Vladimir Putin

satdığı ölkələrə göndərəcəklər. İranda yaqın ki, həmin yolla getməli olacaq. İndiyə qədər Rusiya ilə müttəfiq kimi hərəkət etməsinə baxmayaraq beynəlxalq bazarlarda İran Rusiyanın yerini tutmaq fürsətini hər halda qaçırmayacaq".

Politoloqun dediyinə görə, Rusiyaya budəfəki sanksiyalar iki məqsəd daşıyır: "Birincisi, ölkədə sosial gərginliyin artması, əhalinin ayağa qalxması, hakimiyyətə qarşı itaətsizlik və sona Putinin hakimiyyətdən uzaqlaşdırılması. Oligarxların içində də artıq belə bir fikir yayılıb. Hətta məlumatlara görə, bəzi oligarxlar ələ alınıb. Yeni birinci məqsəd Putini hakimiyyətdən uzaqlaşdırmaqdır. Bu ssenari baş tutmasa, Rusiyanın parçalanması, əyalətlərə bölünməsi ideyası gündəmə gələcək. Bu məqsədlə hətta Çinlə danışıqlar aparılıb. Uraldan o tərəfə olan ərazilərin tamamilə Rusiyanın

tərkibindən çıxarılaraq Çin və Koreya da daxil olmaqla həmin ərazilərə yaxın digər ölkələr arasında bölünməsi məsələsi nəzərdə tutulur. Üstəlik milli azlıqlara müstəqillik verilməsi də gündəmədir. Ural xalqlarının çoxu türk xalqlarıdır və Rusiyanın tərkibində 15 muxtar türk qurumu var. Özü də həmin qurumların çox böyük əraziləri var. Məsələn, Tatarstanın ərazisi Azərbaycanın ərazisindən beş dəfə böyükdür. Amerikanın planında həmin muxtar türk qurumlarını müstəqil respublikalara çevirmək də var. Mən demirəm bu tez bir zamanda yüzdə-yüz reallaşsın, amma hər halda ehtiyat variantlardan biri kimi bunda da istifadə edirlər. Rusiyanın tərkibində ikinci böyük xalq tatarlardır. Tatarlar gələcək müstəqilliyə hazırlıq işlərinə artıq başlayıblar. Bir sözlə, onu söyləmək mümkündür ki, Rusiyanın indiki şəkildə tez-tez hərbi

manevlər keçirməsi, əzələ nümayiş etdirməsi, NATO ilə rəqabətə girmiş kimi bir görüntü yaratmağa çalışması heç də Qərbdə qorxulu şəkildə qarşılanmır. Rusiya tarixinin daha çətin dövrünə yaxın vaxtlarda qədəm qoyacaq".

Q.Hüseynli sonda vurğuladı ki, Qərb Rusiyaya qarşı mövqeyini Putin hakimiyyətdən gəlməyə qədər dəyişməyəcək. Qərbin gündəmində duran birinci məsələ Putini Rusiyada hakimiyyətdən uzaqlaşdırmaq və Rusiyanın siyasətində müsbətə doğru kəskin dəyişikliklər edib biləcək bir şəxsi hakimiyyətə gətirməkdir: "Belə olduğu halda Qərb Rusiyadan tədricən əl çəkə bilər. Əks təqdirdə yuxarıda sadaladığım variantlar reallaşdırılacaq".

□ Etibar SEYİDAĞA

Telman İsmayılov

"Mardan Palace" hoteli yenidən hərraca çıxarılıb

Azərbaycan əsilli iş adamı **Telman İsmayılov** məxsus Antalyada (Türkiyə) "Mardan Palace" hoteli yenidən hərraca satışa çıxarılıb.

Bu, "AST İnşaat Turizm Taahüt A.Ş."-nin Türkiyənin "Garanti Bankı"na 203 mln. lirə (73 mln. dollar) həcmində olan borcunu ödəyə bilməməsi səbəbindən baş verib.

"Report" xəbər verir ki, satış oktyabrın 14-də Antalya 6-cı İcra Müdirliyi (məhkəmə qərarlarının icrasına nəzarət qurumu) tərəfindən həyata keçiriləcək. Qeyd edək ki, "Mardan Palace" hotelinin əsas binası 650 mln. lirə (233,8 mln. dollar), ətrafındakı villalar isə 69,7 mln. lirə (25,1 mln. dollar) dəyərinə qiymətləndirilib.

Xatırladaq ki, bu ilin iyununda da "Mardan Palace" hoteli "AST İnşaat Turizm Taahüt A.Ş."-nin Türkiyə "Halk Bankı"na 60 mln. lirə (21,6 mln. dollar) həcmində olan borcunu ödəyə bilməməsi səbəbindən satışa çıxarıldı. Lakin son anda, satışa bir neçə saat qalmış hotel rəhbərliyi ilə Bank arasında borcun 4 hissəyə bölünərək ödənilməsinə dair razılıq əldə edildi.

Qeyd edək ki, "Mardan Palace"-in vəkili **Fatih Dülger** hazırda "Garanti Bankı" ilə görüşmələrini apardığını bildirib.

Ağalarov Moskvada 800 milyon dollarlıq yol layihəsini aldı

Azərbaycan əsilli rusiyalı milyarder **Araz Ağalarovun** şirkəti Moskva Dairəvi Avtomobil Yolunun tikintisinə dair layihəni alıb.

Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, bu, yol tikintisi layihəsinə dair Moskva hökumətinin strukturu olan "Avtodor" tərəfindən keçirilən tenderin qalibi, "Qazprom"-un podratçısı "Stroyqazkonsalting" şirkətinin tikinti işlərinə başlamaması nəticəsində mümkün olub.

"Stroyqazkonsalting" ərəb əsilli biznesmen **Ziyad Manasirə** məxsus idi. Bu yaxınlarda şirkətin mülkiyyətçisi dəyişib.

Həmin tenderdə Ağalarovun "Crocus Group" şirkəti də iştirak etmişdi və ən aşağı qiymət təklif etməsinə baxmayaraq "Avtodor" şirkətinin yol tikintisində kifayət qədər təcrübəsinin olmamasını əsas götürərək "Stroyqazkonsalting"-i qalib elan etmişdi. Mətbuat isə bunun ar-

Araz Ağalarov

xasında korrupsiyanın dayandığını yazırdı.

Moskva meriyasının Yeni Ərazilərin İnkişafı Departamentinin rəhbəri **Vladimir Jidkin** bildirib ki, magistrın tikintisi nəzərdə tutulduğu kimi 2016-cı ildə başlayacaq.

"Baş podratçı ilə bağlı problemlər meydana çıxdı, hazırda

belə qərara alındı ki, əvvəlki podratçının layihədən çəkilməsinə görə ikinci yeri tutan "Crocus Group" işləri görəcək"- deyərək Jidkin bildirib.

Bu nəhəng yol infrastrukturunun tikintisi üçün büdcədə 51 milyard rubl - indiki kursla təxminən 800 milyon dollar nəzərdə tutulub.

Dünya Bankı neftin qiyməti ilə bağlı daha bir bədbin proqnoz açıqlayıb. Bu qurumun açıqladığı hesabatda qeyd edilir ki, İrana tətbiq olunan beynəlxalq sanksiyaların aradan qaldırılması ilə neft qiymətlərinin daha da aşağı düşməsinə səbəb olacaq.

Dünya Bankından verilən məlumata görə, İranın dünya bazasına tamamilə geri qayıdışı bazara gündəlik əlavə 1 milyon barel neft çıxmasına səbəb olacaq ki, bu da gələn il neftin 1 barelinin qiymətini təxminən 10 dollar aşağı salacaq.

Dünya Bankının təxminləri doğru çıxarsa, hazırkı neft qiymətlərinin 21 faiz düşməsi gözlənilir, yeni neft indiki qiyməti olan 49 dollardan 10 dollar ucuz, 39 dollara təklif ediləcək.

Hazırda neftin qiymətinə təsir edən bir çox iqtisadi amilləri də nəzərə alsaq, ümumilikdə proqnozlar olduqca bədbindir. Bəs, bu durum iqtisadiyyatı neftdən asılı olan ölkələr, o cümlədən Azərbaycan üçün nə vəd edir? Dünya Bankının proqnozları doğru çıxarsa, növbəti il, dünya bazasında vəziyyət necə olacaq?

"Yeni Müsavat"ın suallarını cavablandıran **Neft Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban** bildirdi ki, Dünya Bankı digər maliyyə institutları, beynəlxalq mərkəzləri ilə müqayisədə daha dəqiq proqnozlar verir və bu proqnozlar özünü bazarda doğruldur: "Bundan əlavə, bu qurum hər rüb situasiyadan asılı olaraq, öz proqnozlarını korrekte edir. İlin ikinci yarısında edilmiş, düzəlişlər İranda "altılıq" arasında əldə edilmiş razılışmaya, İranın yenidən dünya bazasına qayıdışı ilə bağlıdır. Məhz iyulun 14-də razılışma əldə edildikdən sonra neftin qiymətində bir eniş dövrü yaşanmağa başladı. Bu mə-

sələ dünya mediasında müxtəlif səpkidə yozulmaqdadır. Dünya Bankının ekspertləri hesab edir ki, İranın neft bazarında mövqelərini yenidən bərqərar etməsi, yeni 2012-ci ildə sanksiyalar nəticəsində İranın 1 milyon barel neft ixracını dayandırması, 2016-cı ilin birinci yarısında isə bu mövqeyini bərpa etməsi ona gətirib çıxaraçaq ki, bu bazara öz təsirini göstərəcək. Bu təkcə bazarda təklifin artması, tələbin azalması qanunu ilə əlaqədar olmayacaq. İlin əvvəlində gedən iqtisadi proseslər də qara qızılın qiymətinə öz neqativ təsirini göstərəcək. Nəticədə, dünya bankının ekspertləri hesab edir ki, əvvəlki proqnozlar, yeni neftin orta qiymətinin növbəti il 66 dollar olacağı ehtimalı, 56 dollara qədər enə bilər. Nəticədə, gələn il üçün orta qiymətin 56 dollar olacağını göstərir. Ancaq başqa bir məsələ odur ki, cari il üçün Dünya Bankının brend markalı neft üçün orta qiymət proqnozu 57 dollardan bir qədər yüksəkdir. Gələn il üçün, faktiki neftin qiyməti stabil proqnozlaşdırılır".

Ekspert onu da vurğuladı ki, hazırkı dövrdə neftin qiymətinə təsir edən amillərə nəzər salsaq görürük ki, artıq dünya bazasında "qara qızıl"ın dəyəri siyasi hadisələrdən, münaqişələrdən deyil, iqtisadi proseslərdən asılıdır: "Məsələn, ərəb ölkələrində hazırda baş verənlər, İŞİD terror təşkilatlarının ortaya çıxması, Yaxın Şərqdəki proseslərə təsir, hət-

Neftlə bağlı bədbin proqnozu Azərbaycana nə vəd edir?

İlham Şaban: "İranın 1 milyon barel neft ixracı ucuzlaşmaya səbəb olacaq"

İlham Şaban

ta Türkiyə sərhədinə qədər gəlib çatması belə neftin qiymətinə təsir etmir. Əvvəl belə idi ki, neft hasil edilən, neft borularının keçdiyi ərazilər, neftin saxlandığı yerlərdə hansısa münaqişə ocağının yaranması neftin bahalaşmasına təsir edən amillərdən biri sayılırdı. Ancaq biz son 14 ayda onu müşahidə edirik ki, artıq dünyada münaqişələr neftin qiymətinin saxlanmasına təsir etmir, hətta müharibə səviyyəsinə çatan münaqişələr belə arxa plana keçirlər.

Bu gün neftin qiymətinin formalaşmasında Amerika Enerji agentliyinin bu ölkənin enerji ehtiyatları və Çinin iqtisadi vəziyyəti ilə bağlı açıqlamaları rol oynayır. Bu kimi iqtisadi xəbərlər birjalara o qədər ciddi təsir edir ki, bir günün ərzində neft bəzən 2 dollara qədər ucuzlaşa bilər. Ancaq heç bir terror aktı, hansısa şəhərin bombalanması neft amilinə təsir etmir.

Buradan çıxarılan nəticə odur ki, artıq neftin 100 dollar-

dan baha satıldığı zaman yaranan köpük bazardan götürülüb".

Bu durumun Azərbaycan iqtisadiyyatına təsirinə gəlincə, İlham Şaban bildirdi ki, ölkə iqtisadiyyatının 90 faizi neft ixracatından asılı olduğu üçün neftin ucuzlaşmasının arzuolunmaz təsirləri də qaçılmazdır: "Əgər biz bu ilin birinci yarısının nəticələrini əsas götürsən belə nəticəyə gəlmək olar ki, neft gəlirlərimiz 2 dəfə azalır. Bu da neftin qiyməti ilə bağlıdır. Neft gəlirlərinin azalması özünü büdcə xərcləmələrində göstərir. Bu il büdcə xərcləmələri 21,1 milyard nəzərdə tutulmuşdu, ancaq ilin birinci yarısında xərcləmələr 8,6 milyard manat olub. İlin sonuna qədər bu rəqəm iki dəfə artsa 17 milyard olur, 4 milyard isə qənaət edilir. Bu qənaət isə infrastruktur layihələrinin, tikintilərin təxirə salınması hesabına baş verib. Bu il nə məktəb tikintisi, nə xəstəxanaların təmiri əvvəlki səviyyədə aparılmayıb. Bütün bunlar xərclərin azaldılması məqsədi

daşıyır. Maliyyə Naziri də bildirdi ki, gələn il büdcə formalaşdırılarkən neftin qiyməti 50 dollardan hesablanacaq.

Faktiki olaraq bu ilki, tendensiya, investisiya xərclərində ixtisarlardan və qənaət gələn il də davam edəcək. Yeni, ölkə praktik olaraq neftin aşağı qiymətlərində yaşamaq dövrünə uyğunlaşmağa başlayır. Neftin ucuz-

laşması ölkənin bütün sahələrinə təsir edib. Təkcə bu ilin birinci yarımında Vergilər Nazirliyinin xətti ilə vergi toplanmaları 300 milyon manat azalıb. Bu isə o deməkdir ki, insanların iqtisadi aktivliyi azalıb. Qeyri-neft sektorunun inkişafı isə yalnız rəqəmlərlə ifadə olunur, ortada heç bir real göstərici yoxdur".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ**

Yunanistan və Azərbaycan "DESFA"nın satışını müzakirə etdi

Yunanistan və Azərbaycan qaz kəmərləri sistemi operatoru "DESFA"nın səhmlər paketinin SOCAR-a (Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti) satılması məsələsini müzakirə edib.

"Trend" xəbər verir ki, bu barədə Yunanistan İstehsal İslahatları, Ətraf Mühitin Mühafizəsi və Energetika Nazirliyinin yaydığı məlumatda deyilir.

Məlumatda bildirilir ki, məsələ Yunanistanın Energetika naziri Panos Skurletis ilə "SOCAR Energy S.A. Greece" şirkətinin baş direktoru Anar Məmmədovun görüşü zamanı müzakirə edilib.

Görüş zamanı nazir hökumətin Azərbaycanla enerji əməkdaşlığı sahəsində nikbin əhval ruhiyyə nümayiş etdirdiyini qeyd edib.

Elə həmin gün P.Skurletis Transadriatik qaz kəməri (TAP) konsorsiumunun icraçı direktoru Yan Bredşou, Xarici Əlaqələr üzrə direktor Maykl Hoffman və Yunanistan üzrə TAP-in direktoru Rikard Skufiasla görüşüb.

Tərəflər texniki məsələləri nəzərdən keçirib və yaxın zamanda TAP-in Yunanıstanda layihə işlərinə başlamasına imkan verən növbəti addımları aktivləşdirmək üçün başqa məsələləri həll və müzakirə etmək üçün görüşün keçirilməsi ilə bağlı razılığa gəliblər.

"Əl-Qaidə"nin 5 milyon dolları Azərbaycanda qeyb oldu

İŞİD-in "Qafqaz əmirliyi"nin zəifləməsində bu pulların ünvanına çatmaması barədə iddialar var

Ötən həftə Dağıstanda keçirilən xüsusi əməliyyat zamanı "Əl-Qaidə" terror şəbəkəsinə bağlı "Qafqaz əmirliyi"nin lideri Maqomed Süleymanov öldürülüb. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, Maqomed Süleymanov FTX, Müdafiə Nazirliyi və DİN-in Daxili Qoşunlarının xüsusi bölmələrinin birgə keçirdiyi əməliyyat zamanı öldürülən 4 yaraqlıdan biridir.

39 yaşlı Süleymanov bu ilin aprelindən "Qafqaz əmirliyi"nin lideri elan edilmişdi. "Qafqaz əmirliyi"ne Şimali Qafqazda fəaliyyət göstərən bütün radikal silahlı qruplaşmalar tabedir.

Dağıstan sakini olan Süleymanov Suriyada Fəth əl-İs-

lami şəriət universitetini bitirib, 2007-ci ildə yaraqlılara qoşulub.

Ekspertlər hesab edir ki, Süleymanovun ölümündən sonra Şimali Qafqazda fəaliyyət göstərən radikal islamçılar arasında bu səviyyədə ruhani

avtoritet qalmayıb. İndi onun yerini hansısa dini mövzuları müzakirə etmək qabiliyyəti olmayan sıradan döyüşçünün tutacağı gözlənilir.

Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun Qafqaz və Regional Təhlükəsizlik Mərkəzinin baş elmi əməkdaşı Ahmet Yarıkapov deyir ki, ümumiyyətlə Süleymanovun öldürülməsindən sonra "Qafqaz əmirliyi"nin dağılacağı gözlənilir.

Maqomed Süleymanov (şəkildə ortada)

Onun sözlərinə görə, Doku Umarovun öldürülməsindən sonra "Qafqaz əmirliyi"nin ciddi zəiflədiyi aydın görünürdü. Lakin Süleymanovun öldürülməsi və "Qafqaz əmirliyi"nin strukturunun dağılması heç də Şimali Qafqazda radikal islamçı yaraqlıların zəifləyib sıradan çıxacağını göstərmir.

Ekspertin qənaətinə görə, onlar gətdikcə daha çox İŞİD-ə yaxınlaşacaqlar və Əl-Bağdadiyə bəstə edəcəklər. Artıq Şimali Qafqazdakı terrorçu qrup-

laşmalardan birinin "Qafqaz əmirliyi"indən ayrılıb İŞİD-ə bəstə etdiyi məlumdur.

Yarıkapov deyir ki, "Qafqaz əmirliyi" beynəlxalq terror şəbəkəsi "Əl-Qaidə" ilə (hazırda bu şəbəkə ilə İŞİD arasında sət rəqəbat var) bağlıdır və oradan maliyyələşir.

"Hazırda "Qafqaz əmirliyi" "Əl-Qaidə"nin düşməni olan "İslam Dövləti"nin ciddi təzyiği altındadır. "Əl-Qaidə" uzun müddət "Qafqaz əmirliyi"ni maliyyələşdirib. "Qafqaz əmirli-

yi"nin ötən ilin sonlarından başlayaraq kəskin zəifləməsinin səbəbi budur ki, "Əl-Qaidə"dən növbəti tranş gəlib çıxmıdı. Son məlumatlara görə, belə maliyyə tranşlarından biri - 5 milyon dollar haradasa Azərbaycanda "əridi", yoxa çıxdı. Zəncirin iştirakçılarından biri pulu sonrakı həlqəyə ötürə bilmədi" - Yarıkapov deyir.

"Əmirliyin" zəifləməsində onun yeni liderlərinin kifayət qədər qəddar olmaması da öz sözünü deyib. Ötən ilin sonlarından başlayaraq səhra komandirləri bir-birinin ardınca İŞİD-ə bəstə edilib.

Bu il iyunun 26-da isə internetdə belə video yayıldı ki, Şimali Qafqazda fəaliyyət göstərən bütün yaraqlılar İŞİD-ə qoşulur. Həmin videomüraciəti yayan yaraqlılar Azərbaycanı da "İslam Dövləti"nin əyaləti elan etmişdilər. Hərçənd ki, ekspertlər bu müraciətdə skeptik yanaşırlar və belə bəyanatların daha çox "virtual xarakter daşdığını" deyirlər.

Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
 İnsanı təkamülə aparan həm köməkçi əməllər, davranışlar, rəftarlar olur, həm də bu təkamüldən saxlayan, insanı inkişafdan uzaqlaşdıran davranış və əməllər də olur. Əgər birincilər insanı təkamülə aparırsa, bu yolda onun işini asanlaşdırırsa, ikincilər insanın təkamülə çatması üçün maneə olur. Belə əməl və davranışlar insanın əldə etdiklərini də aradan aparır. Ona görə də biz həyatımızda yaranan fərslərə iki müstəvidə diqqət etməliyik. Bir o əməl və davranışlar ki, bunlar bizim xeyirli aqibətimizə aparır - o əməllər üzərində düşünməli, onları etməkdə Allahdan tofiqat istəməliyik. İkinci tərəfdən isə, o əməllər ki, bizi təkamüldən saxlayır - onlar haqqında düşünməli, fikirləşməliyik. Bu sırada ibadət, münacatlar, tövbə zikrləri - əslində içimizdə olan xəstəliklərə, mərzələrə nəzər salmaq üçündür.

Həm insanın özünə, həm də topluma zərər vuran xəstəlik

Bu ağırlı xəstəliklərdən biri də paxillıq, həsəddir. Bizim inancımızın həyatın konkret, gündəlik davranışları ilə bağlı tövsiyələri var. Nələri etmək və nələri etməməklə bağlı konkret qaydalar var. Çəkirdiyi mövzu və məsələlərdən biri də həsəd və paxillıqdır. İnsanı həm təkamüldən saxlayır, həm də tənəzzül etdirir, sonda ruhunu məhv elətdirir. İnsanın əldə etdiklərini zay edir. Bir keyfiyyət və xüsusiyyətdir ki, uşaqlıq vaxtından insanlarda meydana çıxar və uşaq ikən əgər o halın mənfiyyəti, pisliliyi uşağa izah olunmasa, onun fəsadları çatdırılmazsa, belə də qalır və bütün həyatı boyu insanı içindən yeyir. Paxillıq belə məhvedici xüsusiyyətlərdən biridir. Dağıdıcı bir məsələdir. Həm həsəd aparanın özünə mənfi təsir qoyur, onun özünü məhv edir, həm də topluma mənfi təsiri olur, topluma mənfi ovqat ötürür. O həddə qədər ki, Rəbbimiz bizə həsəd aparanların həsədindən, paxılın həsəd aparan zaman şərindən və zərərindən Ona pənah aparmağı tövsiyə edir. Qurani-Kərimin "Fələq" surəsinin 5-ci ayəsində Rəbbimiz paxılın həsəd çəkən zaman şərindən və zərərindən bəndələrin Allaha pənah

Həsəd: fərdin və toplumun mərzəsi

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
 İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

duğu vurğulanır.
Paxillıq ən böyük zərəri insanın öz imanına vurur

Paxillıq - ən böyük zərər və zərbeni insanın öz imanına vurur. Paxillıq və həsəd iman aradan aparır. Həzrət İmam Baqir (ə) buyurur: "Alov odunu yediyi kimi, paxillıq da imanı yeyər". İman nədir? İman bir neçə mövzunun bir yerə cəm olmasıdır. Tanıma və mərifət, Allaha etiqad, Ona daxilən, qəlbən iman gətirmək - bunlar bir yerdə cəmlənərək imanı təşkil edir. Adam var ki, bilir onun böyük missiyası var, təkamülə yetişməklə bağlı vəzifəsi var, bilir insanın özünü düzəltməsi adında mövzular var. Amma, bu bildikləri, bilgisi aktiv deyil. Bu, imanını olmasa halına gətirib çıxarmır. İnsan var ki, bunu bilir və buna etiqadı var. Deyir, əgər Rəbbimiz bu cür deyirsə, deməli belədir. Bu da yetərli deyil. Bir də var ki, insan bilir, etiqadı var və qəlbən, ruhən də bunu yaşayır - bax, iman budur. İki cür insan var. İnsan var ki, namazı qəzaya verir, bilir ki, günahdır, etiqadı da var, amma namazı qəzaya gedəndə hərəkətə gəlmir. İnsan var ki, onun üçün bu hal mümkün deyil. Çünki, bunu vücudən yaşayır, nə olduğunu dərk edir. İnsan var ki, yalanın pis bir şey olduğunu bilir, onun pis olmasına etiqadı da var, amma onun qəlbə yalanla bağlı bildiyinə və etiqad etdiyinə iman etmir. Onun imanı aktiv deyil. Amma, əgər bir adamın imanı aktiv olsa, yalan danışmaz. Haram musiqi olan gına da, içki də, qumar da, həm kişilərin, həm də qadınların getimdə, davra-

şında iffətə riayət etməməsi də o cürdür.

Həsəd də bunlardan biridir. İmanı olan adam həsəd aparmaz, paxıl olmaz. Çünki bunun pis iş olduğunu bilir, bunun məhvediciliyinə və dağıdıcılığına etiqadı var, əməli halda bundan çəkirdən daxili haləti də var. Əgər insan paxıl olsa, həsəd çəkən olsa, bu vəziyyəti onu iman halından çıxarmış olar.

Uşaqılıqdan müalicəsinə başlanılmalı

Bu, elə bir mərzə, elə bir xəstəlikdir ki, gərək insana uşaq yaşlarından izah olunsun. Əgər uşaq ikən başa salınmasa, izah edilməyə, anladılmasa, bunun inkişafı gedəcək. Uşaq ikən insan uşaqlıqla bağlı olan məsələlərə paxillıq edir. Sonra

"Allah Təala Musa ibni İmrana buyurmuşdur: "Həqiqətən paxıl olan şəxs - mənim nemətlərimdən narahat və bəndələrim üçün böldüyüm qismətə etiraz edəndir". Paxıl Allahın bizlərə verdiyi nemətlərdən narahat olar. Allah bizim üçün təqdir etdiyi, müəyyən etdiyi bir şeylərdən narahat olur. Paxıl insanın etirazı Allahadır, üsyanı Allahadır.

Paxillıq insanın azadlığını əlindən alar, onu çərçivələrə, zindana salar. İmam Əli (ə) buyurur: "Paxillıq - ruhun zindanıdır". Paxıl insanın ruhu azad olmaz, hərəkətdə olmaz, insanın ruhu ali təkamüllərə tərəf irəliləməz. Paxillıq insan ruhunu kiçildir, məhdudlaşdırır. Paxillıq belə bir xəstəlikdir. Həzrət Əmirəlmöminin (ə) buyurur: "Paxıl-

Paxılın vəziyyəti bu cürdür ki, bir ailə dağılanda sevinər, elə bir ki, nəse qazanıb. Paxillıq belə bir dağıdıcı mərzədir.

Həsəddən qorunmaq üçün Allah nemətlərini təzahür etdirməmək gərəkdir

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur: "Öz ehtiyacınızı ödəməkdə məxfilikdən kömək alın. Çünki hər bir nemət sahibinə həsəd apararlar". Allahın sənə verdiyi nemətləri təzahür etmə, insanın gözünün qarşısına sərmə. Qurtuluşun biri də burdadır ki, nemətlər əldə edilən zaman insan onları qabartmasın. İnsanları qıcıqlandıрмаq yolverilməzdir. Çünki, zərəri insanın özünə də qayıdacaq. Çünki, paxılın həsəd

lıq - ən pis xəstəlikdir". Biz necə ki, xəstəliklərimizi müalicə edirik, haramızsa ağrıyanda çarələrini axtarıq, müalicəsinə edirik - paxillıq da belə bir xəstəlikdir. Bunun müalicəsi olmalıdır.

Paxillığın yalnız insanın özünə təsirləri ilə fəsadları bitmir. Paxillıq həm də bir çox pis işlər üçün müqəddimə rolunu oynayır. Başqa alçaq, aşağı, mənfii işlər üçün müqəddimə rolunu oynayır. Həzrət Əli (ə) buyurur: "Paxillıq - alçaqlıqların başıdır".

Paxillıq ilk növbədə insanın özünü məhv edir

Çox önəmli məsələ budur ki, paxillıq insanın özünə qayıdır. Həzrət İmam Əli (ə) buyurur: "Aferin paxillığa, nə ədalətli peşədir. Hamıdan əvvəl öz sahibini öldürür". Bir adam o cür olarsa, içi onu o qədər yeyər ki, axırda özünü aradan aparar. Həm bu dünyada insanı bədbəxt edir, həm də aqibəti zay olar. Həzrət Əli (ə) buyurur: "Paxillığın səmərəsi - dünya və axirətdə bədbəxtlikdir". Həm bu insan bu dünyada, həm də axirətdə bədbəxt olar.

Əmirəlmöminin (ə) buyurur: "Paxıl, paxillığını çəkdiyi şəxsin nemətini itirməsini özü üçün nemət bilər". Paxıl insan əgər görür ki, kiminsə əlindən nəse çıxıb, kiminsə başına bir iş gəlib, kiminsə bir müşkülü yaranıb - elə zənn edər ki, nəse qazanıb. İtirən başqasıdır, bu isə heç nə qazanmayıb, amma o itirəndə bu özünü qazanmış sayır. Paxıl bu deməkdir. Birinin uşağı universitetə girməz, sevinər ki, öz uşağı da girməmişdi, heç olmasa qonşunun uşağı da girmədi. Heç nə qazanmayıb, amma qazanmış kimi sevinər. Birinin imkanı aradan gedər, elə sevinər ki, sanki, bu imkan ona gəlib.

Paxillıq - Allahın nemətlərini verdiyi nemətlərə görə üsyandır

Paxillıq Allahın nemətlərindən narahat olmaq kimidir. İlahi təqdirdə etiraz etmək kimidir. Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur:

çəkəməsi həm də toplumu zəhərləyir.

Məsumlardan (ə) buyurur: "Paxıl tez əsəbiləşər və kini qəlbindən gec gedər". Adamlar var ki, qəlbindən kini getmir. Nə olursa, qəlbində kini qalır, getmir. Adamdan üz istəyirlər, könlünü almağa çalışırlar, xeyri olmur. Adamın kini qalır. Bir də görürsən ki, insanın içində qalan kini bir neçə illər sonra təzahür edir. İnsanı məhv edən ən ciddi şeylərdən biri - kindir. Kin adamın ürəyini kiçik edir, insanın insan kimi yetişməsinə mane olar. Paxıl insan da daim kinli qalar. İnsan bu aylarda özünə nəzər salsın ki, nə qədər kinlidir. Bəzən insanların dualarının qəbul olmamasının səbəbləri bunlar olur. Bəzən bu kimi şeylər səbəb olur ki, insan tənəzzül edir.

Həzrət Əmirəlmöminin (ə) buyurur: "Həsədin ziyan və narahatlıqdan başqa səmərəsi yoxdur ki, qəlbə süst edər və bədənə xəstə edər". Həsəd insanın qəlbini süst edən və bədənə xəstə edən ziyan və narahatlıqlar yaradır. Bir çox xəstəliklərin kökündə həsəd və paxillıq dayanır.

İmam Sadiq (ə) buyurur: "Paxıl adamdan xeyirahlıq və nəsihət qeyri-mümkündür". Paxıl adamın xeyirah olması, nəsihət verməsi mümkünsüzdür. Bu insanın özünün qəlbə xəstədir. Yaxşılıq adına, xeyirahlıq adına nə etsə, nə məsləhət kimi məsləhət olar, nə xeyirahlıq kimi xeyirahlıq.

Allahım, bizləri həsəddən, paxılıqdan, bu kimi məxfiliklərdən, mərzədən uzaq et!

Allahım bizlərə həsədin həsəd aparmasından Sənə pənah aparmağı nəsib et!

Allahım, bizlərə dərğahında bağışlanmış olanlardan qərar ver! Amin!

Şadlıq evləri zəhər deposuna çevrilib

Ekspertlər vəziyyətdən çıxış yollarını göstərdilər

Artıq şadlıq evləri zəhər deposuna çevrilib desək yəqin ki, yanlışdır. "Zəngəzur" şadlıq evində baş verən kütləvi zəhərlənmə dediklərimizi təsdiq etməyə yətir. Toya gedən vətəndaşlar artıq nəşə yeməyə və ya içməyə ehtiyat edirlər. Hətta toya gedib heç nə yeməyən, yaxud da içkisini, yeməyini özü ilə apararaq insanlara da rast gəlmək mümkündür.

Redaksiyamıza şadlıq evlərində bir neçə gündən qalma salatların süfrəyə düzülüyü, köhnə yeməklərin, kababların realizə edilərək yenidən süfrəyə qoyulduğu haqda çox sayılı şikayətlər gəlir. Maraqlıdır, şadlıq evlərindəki bu özbaşınalıq aradan qaldırmaq və insanların bu narahatlığını aradan götürmək üçün nə etmək lazımdır? Aidiyyəti qurumlar bununla bağlı hansısa tədbirlər görürmü?

Respublikanın baş kulinarı Tahir Əmiraslanov monito-

rinqlər keçirməklə heç bir müsbət nəticə əldə edilmədiyini, əksinə, rüşvətin artdığını dedi: "20 ildir ki, biz bu məsələlərə münasibət bildiririk. Nəticə olaraq da həmin toyxanalarda həm əhali zəhərlənir, həm də qiymətlər artır. Bütün qanunlar var. Sadəcə olaraq qoyulmuş qanunları icra etmək və savadsız aşpazları restoranlara buraxmamaq lazımdır. Restoran və şadlıq evlərində dünyanın hər yerində olduğu kimi iqtisadi sistem işləməlidir. Restoranlarda, şadlıq evlərində baş verən neqativ hallara görə onları tutmaqla, monitorinqlər keçirməklə heç nə əldə etmək mümkün deyil. Biz dəfələrlə

təklif etmişik ki, şadlıq evlərini 5-7 il müddətinə bizə versinlər. Biz bir dəfə də olsun ora gedib həmin restoranları yoxlamayaçağıq. Amma onlar daha xeyirli işləyəcək. Sahibkar daha çox pul qazanacaq, əhali isə daha ucuz qiymətlərdən faydalanaçaq. İşçilər də daha yüksək maaş alacaqlar və büdcəyə də daha çox pul daxil olacaq. Biz sadəcə 5-7 il müddətinə eksperiment keçirməyi və heç bir təşkilatın qurumun ora yoxlama üçün ayağının basmamağını təklif edirik".

T.Əmiraslanov bu sahədə kadr hazırlayan bir məktəbin olmasının vacib olduğunu dedi: "Ölkəmizdə bu gün bu sahədə kadr hazırlayan, dünya standartlarına cavab verən bir ixtisaslaşmış məktəb və elmi tədqiqat institutu yoxdur. Monitorinq adı ilə yoxlama aparıb pul alırlar".

Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin mətbuat xidməti-

nin rəhbəri Fazil Talıblı bu sahə üzrə davamlı olaraq monitorinq aparıldığını dedi: "Texniki Tənzimləmə və Standartlaşdırma üzrə Dövlət Nəzarəti Xidməti tərəfindən mütəmadi olaraq başda şadlıq evləri olmaqla ictimai iaşə xidməti göstərən obyektlərdəki qidalardan nümunələr götürülür. Nümunələrin içində mənfi çıxanlar da olur. Çox vaxt xammal sayılan çəkilmiş ətin tərkibində bağıracaq çöpü adlanan bakteriya aşkar olunur. Salatlarla da bu problemlərlə rastlaşmışıq. Təbii ki, köhnə yeməklərin realizə olunması faktı da var. Amma bu çoxluq təşkil eləmir. "Zəngəzur" restoranı ilə bağlı isə bildiyiniz kimi hüquq mühafizə orqanları da araşdırma aparır və prokurorluqda bununla bağlı cinayət işi açılıb. Səhiyyə Nazirliyi hadisə baş verən gündən yoxlamaya başlayıb. Bizim də yoxlamamız var. Şadlıq sarayları ilə bağlı dövlət standartı var. Bu dövlət standartı şadlıq

evlərində realizə olunan yeməklərin keyfiyyəti, təhlükəsizliyi, personala, şadlıq evinin daxili tərtibatına, ofisiantlara olan tələbini tənzimləyir".

Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov restoran və şadlıq evlərində baş verən neqativ halların iki səbəbi olduğunu bildirdi: "Təəssüflərlə olsun ki, Azad İstehlakçılar Birliyinin insan qüvvəsi zəifdir. Buna görə də biz yalnız şikayətlər əsasında müəyyən işlər aparırıq. Təsədüfi deyil ki, biz şadlıq evləri ilə bağlı məhkəmə iddiaları qaldırışıq, istehlakçının hüququnu qorumağa cəhd etmişik. Ancaq təəssüflər olsun ki, dövlətin qanunları elə qurulub ki, insanların istehlakçı hüquqları zəif qurulur. Ümumiyyətlə bu kimi halların iki səbəbi var. Birinci, global səbəb odur ki, istehlakçı hüquqlarını qoruyan qanunlar kompleksinin zəif olması və bu iş üzrə çalışan dövlət orqanlarının zəif fəaliyyətidir. Şadlıq evlərində iş saat 6-dan sonra başlayır, dövlət orqanlarında isə iş qurtarır. Mövcud qanunlara görə, dövlət orqanlarının işdən sonra gəlib belə yerlərə müdaxilə etməsi böyük cəriməyə yaxud da onların işdən azad olunması ilə nəticələnir. Belə bir şəraitdə əlbəttə ki, qanunlar istehlakçıları qorumağından şadlıq evlərində bu cür problemlər yaşayır. İkinci səbəb isə tələbin tek-

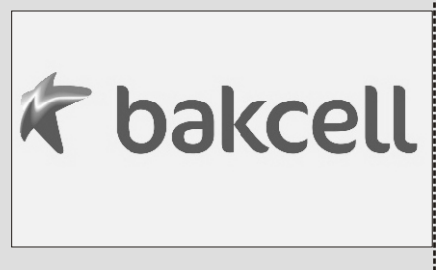
lifi üstələməsidir. Əgər tələb təklifi üstələyirsə, mütləq keyfiyyətsiz xidmət meydana çıxır. Dünyanın hər yerində bazarmı qanunu budur. İki il bundan öncə Standartlaşdırma və Patent üzrə dövlət Komitəsinin hazırladığı standartlar təəssüflərlə olsun ki, həyata keçirilmir. Həmin standartlarda şadlıq evlərinin vətəndaşlarla müqavilə bağlaması nəzərdə tutulurdu. Lakin bu müqavilələr yox dərcindədir. Az-az bağlanan müqavilələrdə də göstərilir ki, guya şadlıq evləri bir neçə saatlıq icarəyə verilir. Yəni şadlıq evləri heç bir məsuliyyəti üzərinə götürmür".

Qurum sədri şadlıq evlərinin mağazalardan vaxtı keçmiş ərzaqları ucuz qiymətə aldığına dedi: "Mənim stolumun üzərində Mingəçevirdən gətirilmiş "Nur" limonaqları var. Məlum olur ki, dövlət orqanları bu sexi dəfələrlə bağlayıb və istehsalat qadağa qoyub. Ancaq bu limonad Mingəçevir ərazisində, şadlıq evlərində hər yerdə satılır. Bizə məlumat gəlib ki, Xırdalan dairəsində ərzaq malları distribütorü böyük bir yer icarəyə götürüb və burada vaxtı keçmiş malların üzərinə yeni bir tarix yazılır. Sizin qəzet vasitəsi ilə bildirirəm ki, insanlar bu pis əməllərdən əl çəksinlər. Bu cür mallar da restoranlara, kafelərə və evlərimizə gedir".

□ **Günəli MANAFLI**

"Bakcell" baza stansiyaların sayına görə liderliyə doğru

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil internet Proвайderi "Bakcell" şirkəti abunəçilərinə göstərdiyi mobil rabitə

xidmətinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına, əhatə dairəsinin daha da genişləndirilməsinə və şəbəkənin gücləndirilməsinə sərməyə yatırmağa davam edir. Mövqə.az xəbər verir ki, hazırda "Bakcell" şəbəkəsi əhalinin 99%-ni, ölkə ərazisinin isə 93%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir. 2000-ə yaxın 3G stansiyası sayəsində "Bakcell"-in 3G xidməti əhalinin 85%-ni, ölkə ərazisinin isə 70%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və bütün bölgələrdə təklif olunur. Şəbəkənin gücləndirilməsi istiqamətində görülən işlər nəticəsində şirkət 2G, 3G və 4G baza stansiyalarının sayına görə rəqiblərini üstələyib. Ümumilikdə baza stansiyalarının sayını 5299-a çatdıran şirkət cəmi bir neçə ay əvvəl istifadəyə verdiyi 4G xidməti üzrə də ölkədə lider mövqeyə sahibdir.

Hazırda "Bakcell" 2947 2G, 1979 3G və 373 4G baza stansiyası vasitəsilə abunəçilərinə yüksək keyfiyyətli mobil rabitə və internet xidməti göstərir. Bazarda aparıcı mobil internet provayderi mövqeyinə sahib olan Şirkət yaxın zamanda 3G və 4G baza stansiyalarının sayını artırmaqla yüksək keyfiyyətli Mobil internet xidmətinin əhatə dairəsini daha da genişləndirməyi və 2016-cı ilin ortasına qədər əlavə 1000 4G baza stansiyasını quraşdırmağı qarşısına hədəf qoyub. Baza stansiyalarının sayının və tutumunun artımı respublikanın paytaxtda və bölgələrində, eləcə də ucqar ərazi hesab olunan kənd və rayonlarda daha keyfiyyətli və kəsintisiz mobil rabitə və internet xidmətinin təmin edəcək.

"Bakcell" şirkəti eyni zamanda 4G xidmətindən faydalanan abunəçilərin sayına görə də liderdir "Bakcell" şirkəti bu gün Azərbaycanda baza stansiyalarının sayına və tutumuna görə liderdir. Biz Azərbaycanın ən ucqar nöqtələri daxil olmaqla bütün ölkə ərazisində abunəçilərimiz üçün keyfiyyətli mobil rabitəni və interneti təmin etmək məqsədilə 2G və 3G şəbəkəmizi genişləndirərək öz rəqiblərimizi üstələyirik. Biz eyni zamanda mobil internet bazarında ən böyük paya malik olan şirkətik. Rəqiblərimiz mobil internetin həm keyfiyyətində, həm də həcmində bizdən geri qalır. Cəmi bir neçə ay öncə istifadəyə verdikimiz 4G LTE xidməti hazırda yalnız Bakı şəhərini əhatə etsə də, bu xidmətdən istifadə edən abunəçilərimizin sayı sürətlə artır", deyərək "Bakcell" şirkətinin baş icraçı direktoru Riçard Şirer bildirib.

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Əyləncəli, sürətli, asan!

Speak English

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dinləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər ingiliscə danışmaq
- ✓ Sözləri xatırlamaqla deyil onları istifadə edərək ifadə etmək
- ✓ Danışaraq sürətli qrammatika bilgisi əldə etmək
- ✓ Əla tələffüz və güvənlə danışmaq
- ✓ Real ingiliscə söhbətlər

EXPLOSION ENGLISH

dərsləri kursunuz tərəfindən tələb olunduqda HƏDİYYƏ OLUN

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç 2, ev 2, (012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 5 (İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Babasil xəstəliyinin ən müasir metoddla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

MUSAVAT

Son səhifə

N 177 (6205) 14 avqust 2015

Əkiz bacısının əvəzinə uşaq doğdu...

Amerikanın Nyu-York şəhərində yaşayan Dorn Ardolino Policastro adlı qadın əkiz bacısının əvəzinə dünyaya uşaq gətirib. Dorn 2009-cu ildə ilk uşağına hamilə ikən xərcəng olduğunu öyrənib. Hamiləliyin 31-ci həftəsində oğlunu dünyaya gətirən qadın uzun müddət müalicə edildikdən sonra xərcəngdən xilas olub və ikinci uşağı dünyaya gətirməyə qərara verib. Həkim ona hamilə qala biləcəyini, lakin uşağı dünyaya gətirə bilməyəcəyini deyib. Həmin anda bacısı onun əvəzinə uşağı dünyaya gətirə biləcəyini deyib. 9 aylıq hamiləlikdən sonra o bioloji olaraq əkiz bacısının uşağını dünyaya gətirib. Əkiz bacılar hamiləlik müddətində çəkilən bütün şəkillərini facebook sosial şəbəkəsində paylaşmışlar.

Göldən külçə qızıl çıxdı

Almaniyanın Bavariya vilayətində yaşayan 16 yaşlı qızı bir külçə qızıl tapıb. Almaniya Hitler dövründən qalma qızıl tapılmadığı halda az yaşlı qızın bu dövrə aid bir külçə qızıl tapması hər kəsi şoka salıb. 500 qram ağırlığı, 6,5 santimetr uzunluğu olan və dəyəri 16 min avro olan külçə qızılın köhnə olduğu, üzərindəki yazıların oxuna bilmədiyini deyilib. Sözügedən əraziyə dostu ilə birlikdə tətillə gedən qızın qızıl polisə təslim etdiyi açıqlanıb. Gənc qız üzərəkən təxminən 2 metr dərinlikdə parlayan bir cisim gördüyünü və onu çıxardığını deyib.

Məlumat üçün bildirik ki, bəzi əfsanələrdə həmin gölün dibində Hitler dövründən qalan qızılın gizləndiyi deyilir.

12 yaşında Everestə dırmanacaq

Amerikalı 11 yaşlı Tyler Armstrong gələcək il 8850 metr hündürlüyü olan Everest dağına dırmanacaq. Hazırda 11 yaşlı olan uşağın ailəsi bu haqda açıqlama verib. 2010-cu ildə Amerika Birləşmiş Ştatlarının vətəndaşı olan Jordan Romero 14 yaşında Everestə çıxaraq rekord qırmışdı.

Bu qədər kiçik yaşda dağa dırmanaraq həyatlarını riskə atan uşaqlar üçün ötən il mübahisələr başlamışdı və ailələri bu məsələdə günahkar bilinmişdi. Çin-Tibet Dağçılıq Dərnəyi 18 yaşından kiçiklərin Everestə dırmanmasına icazə verməyəcəklərini açıqlasalar da bu qadağa uzun müddət davam etmədi. Çünki 2014-cü ildə hindli Malavat Poorna doğın

zirvəsinə qalxdı. 13 yaşlı qız kiçik yaşda Everestə qalxan ilk qız ünvanını qazandı. Lakin

Nepal tərəfdən yaşı 16-dan az olanların dağa qalxmasına icazə verilmir.

Səyahət etdi, milyoner oldu

Ayda 2 min 500 dollar qazandığı işini, ailəsini və dostlarını geridə buraxıb dünya səyahətinə çıxan Coni Vard ölkəsinə qayıtdığı zaman milyoner olduğunu deyib. C.Vard hər kəsin istədiyi, lakin gerçəkləşdirə bilmədiyi bir addım ataraq dünya səyahətinə çıxıb. İşini, karyerasını təhlükəyə ataraq bütün pulu ilə Afrikaya bilet alaraq yola çıxıb. Səyahəti zaman çəkdiyi şəkilləri yaxınları ilə paylaşmaq üçün "Step4vard" adlı sayt quraraq şəkillərini orada yayımlamağa başlayıb. Sayt internetdə məşhurlaşdığı üçün qısa müddət sonra pul qazanmağa başlayıb. Vard qurduğu şirkətdə çalışan 4 işçisinin köməyi ilə hər gün 10000 dollar qazanıb. Sayt populyarlaşdığı üçün reklamlar alan şanslı səyyah internet vasitəsi ilə qazandığı pulla bu günə qədər 152 ölkə gəzib. Hobbisi olaraq başladığı səyahəti nəticəsində milyon dollarlıq şirkətin sahibi olub. Vardın ən böyük hədəfi isə dünyanın bütün ölkələrini gəzməkdir.

Balıq yağı şizofreniyanın qarşısını ala bilər

Australiyalı alimlərin araşdırmalarına görə, balıq yağı istifadə edənlərin şizofreniya xəstəliyinə tutulma riski daha azdır. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasından verilən məlumata görə, Melbourne Universitetinin elm adamlarının araşdırmaları nəticəsində 3 ay müddətində tərkibində omega-3 olan balıq yağı istifadə edənlərdə şizofreniya əlamətlərinin daha az olduğu məlum olub. Alimlər 13-25 yaşlarında olan və şizofreniyanın ilk əlamətlərinə rast gəlinən pasiyentlərə üç ay müddətində balıq yağı həbləri veriblər. Digər pasiyentlər isə tərkibində faktor maddə olmayan həblər (plasebo) istifadə ediblər. Bir il sonra balıq yağı istifadə edənlərin 10 faizinə, plasebo qəbul edənlərin isə 40 faizinə şizofreniya diaqnozu qoyulub. Lakin alimlər araşdırmaların miqyasının kiçik olduğunu və bu nəticələrin başqa araşdırmalarla öz təsdiqini tapmasının vacibliyini bildiriblər.

QOÇ - Maliyyə problemlərini aradan qaldırmaq üçün ulduzlar sizə qarşı səxavət göstərəcək. Odur ki, ümitsizliyə qapılmamalısınız. Saat 13-17 aralığında yeni təkliflər də gözlənilir.

Qoroskop (14 avqust) **Səbuhi Rəhimli**

BUGA - Ümumi məziyyətlərinə görə, düşərli gün hesab etmək olar. Nəzərdə tutduğunuz planları həyata keçirməkdə çətinliyiniz olmayacaq. Günün ikinci yarısında pul gözlənilir.

ƏKİZLƏR - Hansısa yeni fəaliyyətlə məşğul olmağa tələsməyin. Bunun əvəzinə hazırkı işlərinizə aludə olmağınız daha yaxşıdır. Qarşıdakı on günün planlarınızı indidən götür-qoy edin.

XƏRÇƏNG - Fəaliyyətinizdə mühüm irəliləyişlər gözlənilir. Bu səbəbdən də bütün mümkün variantlardan yararlanın. Yeni münasibət qurduğunuz insanlara şübhə ilə yanaşmayın. Xoflanmağa lüzum yoxdur.

ŞİR - Daha çox ehtiyatlılıq nümayiş etdirin. Xüsusən də günün birinci yarısında riskli sövdələşmələrdən, yeni təkliflərdən imtina edin. Əks cinslərinizlə tədbirli davranın.

QIZ - Ulduzlar fəaliyyət yönündə passivlik vəd edir. Bu səbəbdən də diqqəti münasibətlərə, soyuqlaşmış əlaqələrin dirçəlməsinə yönəldin. Nəhardan sonra mədəni istirahətə vaxt ayırın.

TƏRƏZİ - Emosionallıqdan çıxıb real düşünün. Yadda saxlayın ki, indi siz nə nağıllar aləmində yaşayırsınız, nə də dünyanın sahibisiniz. Necə deyirlər, çalışıb "Ayağınızı yorğana görə uzadı".

ƏQRƏB - Hər bir məsələdə obyektiv olun. Şəxsi ambisiyalarınızı qabartmayın. Əks təqdirdə gün boyu planlaşdırdığınız işlər pozula bilər. Uzaq səfərlərinizi təxirə salın.

OXATAN - Etibarlı dostların köməyindən yararlanılsəniz, günün ümumi mənzərəsindən razı qalacaqsınız. İşlə bağlı müəyyən passivlik gözlənilsə də, bu, müvəqqəti xarakter daşıyacaq.

OĞLAQ - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə hansısa günə qol qoymayın. Hər addımda Tanrını başınız üstündə hiss edin. İnsanlara yalnız yaxşılıq edin ki, düşdüyünüz böhrandan çıxasınız.

SUTÖKƏN - Boş dayanmağa lüzum yoxdur. İş qıy ucu gələn bütün yollara baş vurun. Saat 12-14 arası imicinizə xələl gətirə bilən hallardan qorunun. Gün ərzində qazanmaq şansınız da var.

BALIQLAR - Qarşınızda elə bir təqvim durub ki, rastlaşdığınız hər bir detala diqqətlə yanaşmalısınız. Ələlxüsus da qarşılıqlı münasibətlərə, ailə-sevgi davranışlarına ciddi fikir verməlisiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Arvadının paltarlarını yandırdı, məhkəməyə düşdü

İngiltərədə yaşayan David Honeybell adlı kişi 23 illik arvadı Sarahın ona xəyanət etdiyini öyrənib. Honeybell arvadını cəzalandırmaq üçün qəribə bir yol keçib. Qisas almaq istəyən kişi arvadının çılpaq şəkillərini facebook sosial şəbəkəsində paylaşmış. Bununla da sakitləşməyən David arvadının bütün paltarlarını bir çantaya toplayaraq yandırdı. Arvadının polisə müraciətindən sonra məhkəməyə çıxarılan kişi yüksək miqdarda pul cəzası alıb.

Səhifəni hazırladı: **ŞAHNAZ**

Təsisçi: **Rauf ARİFOĞLU**
Baş redaktorun birinci müavini: **Azər AYYAN**

e-mail adres: **yenimusavat@mail.ru**

Ünvan: **Bakı şəhəri, R.Rüstəmov küçəsi**
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor: **Nazim SABIROĞLU**
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.